

Rhetorical Fantasy-Theme Criticism of "Disappointed Adolescent, Euphoria in the Moment" on Pooorblack's Instagram Page

Hafize Mahdiyan

PhD in Culture and Communication Science,
Director of the Communication Department of the
Cognition Institute.

Abstract

In the present era, and in Baudrillard's terms, the "era of simulation" has seen postmodern aesthetics permeate various aspects of art and media. Authenticity and meaning have been subjected to satire, with hyperreality taking center stage. As Bauman aptly notes, "Postmodernity is most distinctly marked by its 'destructive' nature; a destructiveness that mocks and erases everything." In contemporary art and media, the aesthetic sensibilities of the late modern period often emphasize deconstruction and style. This characteristic aesthetic trend can be observed in the profusion of works generated on social networks. Additionally, the medium of communication during the late modern age boasts a unique aesthetic that sets it apart from the aesthetics of the modern period, with regards to both format and essence. Instagram, being a relatively novel platform that embodies the spirit of modern simulation, has emerged as a prominent venue for the creation of visual works influenced by postmodern aesthetics. This aesthetic trend is notably characterized by its increasing representation of meaningless works, thereby rejecting the fundamental principles of modern aesthetics and replacing them with an aesthetic that prioritizes style over substance. In line with its rejection of established notions of meaning and content, the era of simulation further extends this rejection to accepted narratives about knowledge and truth. Instead of

* Corresponding Author: hafizemahdiyan@yahoo.com

How to Cite: Mahdiyan, H. (2023). Rhetorical Fantasy-Theme Criticism of "Disappointed Adolescent, Euphoria in the Moment" on Pooorblack's Instagram Page, *Journal of New Media Studies*, 9(36), 141-186. DOI: 10.22054/nms.2022.63661.1275

asserting definitive knowledge, this era embraces relativism and uncertainty, positioning them as the new standard for knowledge.

The prevalence of postmodern aesthetics in media has rapidly expanded the culture of fame and celebrity. As adolescents, who naturally seek to be recognized and admired, flock to social media platforms, they do so without adhering to the modernist aesthetics that were previously considered desirable attributes such as gravity, cohesiveness, innovation, influence, and abstraction. In contrast, the aesthetic preferences of the current era prioritize a more lighthearted and relatable tone. Instead of adhering to established aesthetics, these adolescents find themselves immersed in superficial echo chambers, attracting an audience that shares similar views and becoming increasingly reliant on that attention. Conversely, their audience loses a proper understanding of reality, as Baudrillard suggests that the dominance of mass media images can "confuse our perception of what we want." An important aesthetic element found on social media platforms like Instagram and others that are visually oriented, is the "individual-turned-brand," who becomes a piece of consumable media in themselves. These platforms place significant emphasis on the celebrity's representation of their self, making it clear that "views" are central to virtual representations. Within this space, whatever is "seen" more often tends to be perceived as more desirable, leading individuals to go to great lengths to become "more viewable" in order to break into the world of "brands."

Research Question(s)

In this study, we aim to delve into the elements of formal and content-based aesthetics of postmodernism through the lens of rhetorical analysis, using one of the most popular Instagram pages for teenagers as our case study.

Our aim in this study is to gain a precise understanding of these types of adolescent Instagram pages that produce content in a distinctive style. Consequently, we attempt to answer the following questions: What is the difference between postmodern aesthetics and modern aesthetics, and what are the core components that characterize each aesthetic system? This study intends to delve into the intriguing relationship between postmodern aesthetics and the content creation of young micro-celebrities on Instagram. Moreover, we aim to explore the main fantasy and dream that these micro-celebrity pages seek to

sell. Additionally, we shall investigate the place of quality artistic style and meaning in the content of these social media influencers.

Literature Review

The majority of scientific research pertaining to the interplay between adolescents and social media tends to emphasize the impacts of social media on adolescents. Conversely, investigations into the world of postmodern aesthetics have largely focused on fields such as cinema, architecture, and the visual arts. Thus, no major research has yet been conducted on the themes of micro-celebrities, adolescent social media users, media aesthetics, and postmodernism, which examines the influence of postmodern aesthetics on their social media pages. For reference, some research has been carried out on "social media aesthetics" and "representations of the self in social media," as follows:

Mohammadvali and Sojjudi (2014) examine the complex topic of authorship and presence within social media in their work titled "Redefining the Authorship Issue through Social Media." They explore the issue of authorship in two main areas: content and audience. The authors highlight the potential of social media to generate and appreciate novel aesthetics, bringing about a transformative shift in our understanding of authorship and aesthetics.

In his work "Postmedia Aesthetics," Lev Manovich proposes a redefinition of the concept of media, replacing it with new concepts derived from computer and network culture. Manovich asserts that this redefinition is essential in order to explain the nature of postmedia aesthetics. Additionally, he outlines the key requirements that this new aesthetic system should meet: namely, it must elucidate how cultural objects organize data and structure the user's experience of data, while incorporating new concepts, metaphors, and functions from the computer and network era.

In the article "The Representation of Everyday Life on the Pages of Instagram Microcelebrities," Mehrpour (2019) examines the themes present in the everyday lives of these influencers through the analysis of six prominent Instagram pages. This study reveals seven key themes: consumerism, luxury orientation, pretense, ancient rituals, creativity, norm-breaking, and creating memories.

Methodology

To ensure a comprehensive understanding of the pages in question, it is essential to analyze both their content and aesthetic form. To examine the content aesthetics, the fantasy-theme method of rhetorical criticism will be applied. Additionally, to understand the aesthetic form of these pages, our attention will focus on technical codes, drawing from the principles of semiotics in video works. Rhetoric is defined as the "effective use of language for persuasion" or "the study of style and structure in writing or speech." Fantasy-theme critique, introduced by Bormann as a method of analyzing worldviews, is one of the rhetorical critique methods. In this context, the term "fantasy" does not refer to imagination or fictional stories; rather, it denotes the shared worldview found in an artist's works (Foss, 2009:98).

According to Foss (2009:101), the artifact analysis in the fantasy-theme critique method consists of a two-step process:

- Encoding the artifact based on character, setting, and action; these three components are the main factors in creating a fantasy.
- Reconstructing the rhetorical conception based on the fantasy.

To analyze the postmodern aesthetics of the "pooorblack" page, we must examine both its "form" and "content." Here's how we will approach the analysis:

- To dissect the "content" appeal, we utilized the method of fantasy-theme critique, inspecting 60 artifacts uploaded over a ten-month duration (June 2021 to March 2022). Initially, we concentrated our analysis on the examination of the triad of character, setting, and action within each artifact.
- In the second stage, the primary topics of each artifact have been extracted based on the analysis conducted in the first stage. Subsequently, by segregating and organizing the themes of the artifacts, we arrive at the overarching or principal fantasies that define the artifact. Lastly, by taking into account the frequency of each theme, character, and setting, a final evaluation of the page's appeal and its fundamental fantasy is achieved.

145 | Rhetorical Fantasy-Theme Criticism of "Disappointed ... ; Mahdiyan

- In order to grasp the formal aesthetic of this page, its appeal has been scrutinized based on the following technical elements:

Results

The findings indicate that six primary themes are prevalent in the examined artifacts: challenges associated with parent-child, school-student, and peer relationships; self-mockery; the hyperbolization of everyday clichés; meaningless joy; representation of contradictions; and categorizations. By assessing the frequency of the fantasies, it can be deduced that the primary fantasy-theme of this page revolves around "disgruntled youth, joy in the moment." Self-mockery and accepting dissatisfaction constitute the unconscious reactions to disappointments.

In light of the frequency of each theme, character, and situation (as described in the table below), the findings are intriguing. Evidently, "parent-child challenges" and "self-mockery" figure prominently among the frequent themes on the page. The characters of Parisa, mother, father, and school staff appear most frequently, respectively. The location of "home" emerges with the highest repetition across diverse scenarios.

Other (street, park, car, barber shop, desert...)	17
Home	38
other	13
crush	2
Neighbor	2
Friend	6
classmate	4
School Staff	9
Father	12
Mother	23
Parisa	24
Categorization	5
Exaggerating everyday clichés	10
Representing	5
Meaningless joy	8
Self-mockery	14
Peer relationship challenges	8
School-child challenges	6
Parent-child challenges	25

Evidently, the most prevalent fantasy-theme is the challenges in parent-child relationships. Notably, the characters of Parisa, mother, and father, as well as the setting of the home, are the most frequent. It is observed that a form of dissatisfaction arises due to the denial, ridicule, and neglect that adolescents face from the older generation. It further suggests that this dissatisfaction might stem from a desirable relationship with the previous generation and as an act of protest

against traditional familial and social structures. Although the page "pooorblack" may not overtly advocate for a rational reaction to demonstrate the autonomy of adolescents, its appeal lies in the subtle suggestion to accept dissatisfaction and engage in self-mockery in response to difficulties. While there may not be a direct call to action, the page serves as a platform for self-expression and connection among adolescents who share similar experiences, fostering a sense of shared identity and understanding. Self-mockery indicates that the adolescent has accepted the denial and ridicule of their character, to a certain extent even ridiculing themselves. The route for fleeing from all this denial lies in "exhilaration." The act of making meaningless jokes or engaging in frivolous amusement is a temporary way to evade the realities of life and avert any prospects of reformation. In other words: "Seeing as you are misunderstood, there is no need to try; just use me and find pleasure in these fleeting moments."

Discussion

The growing phenomenon of microcelebrities, micro bloggers, and even less prominent individuals who have not yet fully entered the realm of fame operate within the capitalist framework of fame and self-branding. Both consciously and unconsciously, they serve as the artistic and media extensions of the capitalist system, injecting momentary pleasure in order to control the discontent of socially unequal classes. Adorno asserts that this kind of mass media leads the audience to become indifferent to reality, instead gravitating towards entertainment that does not demand much attention. (Adorno, 1961: 309-310). These types of pages are entirely reliant on the skewed preferences of the audience living in the postmodern era. The foundation of postmodernism, characterized by living in the moment, temporary happiness, mockery of life, disregard for broader concepts, and meaninglessness, has permeated the art and culture of societies. Thus, we observe indications of this phenomenon in phenomena such as Instagram pages.

In the current era of visual media, numerous adolescents enter the realm of social media with the aspiration of "being seen" and attaining online celebrity status, often producing low-quality works. Such works are not subject to the stringent form and content scrutiny of traditional media, such as television or cinema. They require minimal costs, expertise, or time to produce, and are immediately accessible to

147 | Rhetorical Fantasy-Theme Criticism of "Disappointed ... ; Mahdiyan

the audience without the need for approval or screening. Moreover, these creations facilitate direct feedback from the audience to the creators, devoid of any unnecessary delays. One essential approach for engaging with adolescents in the postmodern era is to appeal to national values. By recognizing and acknowledging genuine Iranian heroes who can truly compete with the ephemeral celebrities of this era, it can be a significant step towards mitigating the disillusionment of Iranian youth and motivating them towards constructive individual and communal actions.

Keywords: Postmodern Aesthetics, Micro Celebrity, Rhetorical Fantasy-Theme Criticism, Adolescent, Poorblack.

زیبایی‌شناسی پست‌مدرن و میکروسالبریتی‌های نوجوان (تحلیل رتوریک فانتزی «نوجوان سرخورده» در لحظه» در صفحه اینستاگرام (pooorblack)

دکتری فرهنگ و ارتباطات و مدیر گروه ارتباطات موسسه شناخت حفیظه مهدیان

چکیده

زیبایی‌شناسی پست‌مدرن، زیبایی‌شناسی فروکاهنده، تقلیل‌دهنده و سبک‌گر است که در بسیاری از آثار تولید شده در شبکه‌های اجتماعی مشاهده می‌شود. با حاکمیت زیبایی‌شناسی رسانه‌های مجازی عصر پست‌مدرن، فرهنگ سلبریتیسم به سرعت گسترش پیدا کرد. در این عصر «رسانه‌های ارائه‌گر»^۱، نوجوانان ترغیب شده‌اند تا مبتنی بر زیبایی‌شناسی پست‌مدرن و بسیاری از ممیزی‌های فرمی و محتوایی سخت‌گیرانه‌ی رسانه‌های مدرن، میکروسالبریتی‌های عصر خود باشند. این پژوهش با مطالعه موردی یکی از صفحات تییجری پرمخاطب سعی دارد مؤلفه‌های زیبایی‌شناسی پست‌مدرن را در این صفحه تحلیل کند. بدین منظور لازم است «فرم» و «محتوا»‌ی صفحه به موازات هم تحلیل شود: برای بررسی زیبایی‌شناسی «محتوا»ی، از روش تحلیل رتوریک نقد زمینه فانتزی استفاده شده است و برای درک زیبایی‌شناسی فرمی این صفحه، بر اساس نشانه‌شناسی آثار ویدئویی، بر رمزگان فی همچون موسیقی، کاراکترسازی، زیبایی بصری (میزانس، گریم، نورپردازی...)، یینامتیت، تمرکز کرده‌ایم. نتایج، نشان از شش مضمون اصلی در آرتیفیکت‌های صفحه دارد: چالش‌های والد-فرزنده، مدرسه-دانش‌آموزی، همالانی؛ هجو خویشتن؛ اغراق در کلیشه‌های روزمره؛ سرخوشی‌های تهی از معنا؛ بازنمایی تناقض؛ گونه‌بندی‌ها. با در نظر گرفتن بسامد زمینه فانتزی صفحه این نتیجه گرفته می‌شود که زمینه فانتزی اصلی این صفحه «نوجوان سرخورده»؛ سرخوشی در لحظه» است. هجو خویشتن و پذیرفتن سرخورده‌گی، تنها کنشی است که ناخودآگاه در مقابله با سرخورده‌گی‌ها پیش گرفته شده است.

کلیدواژه‌ها: زیبایی‌شناسی پست‌مدرن، میکروسالبریتی، نوجوان، تحلیل رتوریک، نقد زمینه فانتزی، *pooorblack*.

این مقاله بخشی از پروژه «جداییت‌رسانه‌ای» در موسسه شناخت است.

نویسنده مسئول: hafizemahdiyan@yahoo.com

۱- مقدمه و بیان مسئله

در عصر کنونی و به تعبیر بودریار عصر وانمایی^۱، زیبایی‌شناسی پست‌مدرن بسیاری از ساحت‌های هنر و رسانه را دربر گرفته و مبتنی بر فراواقعیت‌ها و حدائقیت‌های برساختی‌اش، اصالت و معنا را به سخره گرفته و یا به گفته باومن ویران کرده است: «پست‌مدرنیته بیش از هر چیز به واسطه «ویرانگر» بودنش مشخص می‌شود؛ ویرانگری‌ای که همه‌چیز را به سخره می‌گیرد، می‌فرساید و محظی می‌کند» (باومن، ۱۳۸۴: ۸).

تکامل رسانه‌های جمعی یکی از عوامل مهم پیدایش عصر وانمایی و جامعه پسامدرن است. در این جامعه که عمیقاً «رسانه‌ای شده» است، انگاره اصیل واقعیت، جای خود را به انگاره‌ای مبتنی بر چندگانگی و کثرت و درنهایت افول اصل بی‌چون‌وچرای واقعیت داده است (مهریزاده، ۱۳۸۹: ۲۷۶). در این جامعه انسان با فوران تصویر و داده روبروست و زمانی برای رجوع به خویشتن و تأمل درباره دریافتی‌های ذهنی پیدا نمی‌کند. تصاویر از پی هم می‌آیند، سرخوشی سطحی ایجاد می‌کنند و ذهن مخاطب را برای دریافت تصویر جدیدتر به ولع می‌اندازند. این گردش رسانه‌ای به حدی است که بودریار از آن به عنوان هرزگی اطلاعات یاد می‌کند. وی «قدرت رسانه‌ها در اشباع جامعه از طریق وانمایی‌های مشتمل‌کننده را به پورنوگرافی اطلاعات و ارتباطات تغییر کرده و آن را سرخوشی یا جنون ارتباطات می‌نامد» (Laughey, 2007: 150).

رسانه‌های عصر پست‌مدرن، زیبایی‌شناسی منحصر به خود را دارند که هم در ساختار فرمی و هم در معنا، از زیبایی‌شناسی مدرن متمایز است. اینستاگرام به عنوان یکی از جدیدترین رسانه‌های منطبق بر عصر وانمایی، از طریق بازنمایی فزاینده‌ی آثار خالی از معنا، گام عمیقی در تولیدات نمایشی مبتنی بر زیبایی‌شناسی پست‌مدرن برداشته است؛ زیبایی‌شناسی‌ای که به گفته نظریه پردازان فرهنگ و رسانه، «رمزگان‌های زیبایی‌شناختی و هنری مدرنیته را رد می‌کند» (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۳۸) و زیبایی‌شناسی التقاطی خود را جایگزین می‌کند. همان‌گونه که در حوزه معنا و محتوا، فارروایت‌های خط‌کشی شده

درباره شناخت و حقیقت را رد می‌کند و در مقابل، نسی‌گرایی، عدم قطعیت و یقین را در جایگاه شناخت می‌نشاند؛ بنابراین رسانه‌های عصر پست‌مدرن که به گفته باومن جهانی متغیر و فاقد گزینه‌های روشن است، به مثابه «اجتماعات تخیلی» عمل می‌کنند که نقطعه ثقلشان، توجه عمومی است. می‌توان اکوچمبر^۱‌های فضای مجازی را نمونه بارزی از این اجتماعات تخیلی در نظر گرفت. در این عرصه انتخاب‌های آزاد و نسبی، اکوچمبرها، گروه‌ها و صفحه‌هایی مورد اقبال مردم واقع می‌شوند که بیشتر بتوانند نظر مخاطب را به خود جلب کنند، چنانچه باومن می‌نویسد: «اقتدار اجتماع تخیلی، تابع توجه عمومی است و جلب توجه عمومی مستلزم نمایش‌های جذاب است» (باومن، ۱۳۸۴: ۲۷) و نمایش‌های جذاب در عصر رسانه‌های وانمایی شده، زیبایی‌شناسی منطبق بر همین عصر یعنی پست‌مدرنیته را می‌طلبد.

با حاکمیت زیبایی‌شناسی رسانه‌های مجازی عصر پست‌مدرن، فرهنگ شهرت و سلبریتیزم به سرعت گسترش پیدا کرد و با اوج گرفتن فرهنگ شهرت و تسهیل راه‌های «دیده شدن»، نوجوانان، این قشر پرشور علاقه‌مند به «قهرمان شدن»، وارد فضای مجازی شده و بدون پاییندی به «رمزگان‌های زیبایی‌شناسی مدرنیسم» که غالباً آثاری مطلوب و عمیقاً جدی، منسجم، نوآورانه، نافذ، انتزاعی و تحت اقتدار نبوغ فردی بودند» (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۴۴) در اکوچمبرهای سطحی^۲ شیبه به هم، به جذب مخاطب به خصوص مخاطب نوجوان مشغول شدند. مشغولیتی که آن‌ها را هرچه بیشتر تشهی دیده شدن می‌کند و برای مخاطب‌شان، خسارتخی جز نابود شدن در ک درست واقعیت دربر ندارد، چنان‌چه بودریار معتقد است سلطه تصاویر رسانه‌های جمعی «در ک ما را از دانستن آنچه می‌خواهیم آشفته می‌سازند» (Baudrillard, 1985: 129-132). Laughey, 2007: 150 به نقل از

در این پژوهش قصد داریم با استفاده از تحلیل رتوریک، مؤلفه‌های فرمی و محتوایی^۳ زیبایی‌شناختی پست‌مدرن را در یکی از صفحات تینیجری^۴ پرخاطب اینستاگرام واکاوی کنیم. این کاوش کمک می‌کند فهم دقیقی از بسیاری از صفحات مربوط به نوجوانان که در همین سبک مشغول به تولید پیام هستند حاصل شود. در مطالعه موردي این پژوهش، از

صفحاتی که کاملاً مبتنی بر نگاه‌های غربی است یا از رنگ و بوی هویت ایرانی خالی است، استفاده نشده و سعی شده صفحه‌ای انتخاب شود که حتی المقدور بتوان مؤلفه‌هایی از نوجوان ایرانی در آن یافت. علت انتخاب صفحه پریسا پورمشکی (۱۴۰۰)، شیوه بودن وی با نوع نوجوان ایرانی است. او سعی نمی‌کند در دریای موج اینفلوئنسرهای اینستاگرامی، سوار بر امواج شهرت از مخاطب بالا زده و با نگاهی بالا به پایین با او تعامل کند. به عنوان مثال نوع لباس پوشیدن او در «خانه»، مشابه دخترانگی ایرانی در این دوران است. غالباً از تیشرت نیمه‌آستین و شلوار استفاده می‌کند و از لباس‌های برهنه یا تنگ که مختص نمایش اندام زنانه است، استفاده نمی‌کند. هرچند لباس‌های خانگی وی، بسیار متنوع و با رنگ‌بندی و طرح‌های جذاب است و همچنین دائماً مدل و رنگ مو یا کلاه‌گیس خود را تغییر می‌دهد، اما این تنوع او را از دایره نوجوان ایرانی خارج نمی‌کند و این همانندی، یکی از عوامل مهم جذابیت پوربلک برای نوجوانان است. هرچند این میکروسالبریتی، تقابل‌هایی نیز با نوع نوجوان ایرانی دارد مثلاً این که پورمشکی بدون استفاده از حجاب عرف دختر ایرانی در اینستاگرام که عرصه‌ای عمومی و اجتماعی است، ظاهر می‌شود و این خود نوعی هنجارشکنی و شکست چارچوب‌های معمول عفاف دختر ایرانی است؛ اما از سوی دیگر، پورمشکی در چارچوب اینستاگرام، جزء شخصیت‌های فاقد حجاب شمرده نمی‌شود و در ویدئوهای درخواستی از فالورها نیز تأکید بر حجاب می‌کند. می‌توان گفت وی که سعی دارد همیشه با استفاده از کلاه بخشی از سر خود را پوشاند، در عرف محجوب‌های اینستاگرامی که غالباً به پوشش دایره‌ای از وسط سر اکتفا می‌کنند و اندام برهنه خود را نمایش نمی‌دهند، فردی محجوب محسوب می‌شود. این همان التقااط پست‌مدرنی است که بیشتر توضیح داده خواهد شد. دلیل انتخاب این صفحه نیز همین است.

۲- مرور نظری

برای تحلیل زیبایی‌شناسی پست‌مدرن در صفحات میکروسالبریتی‌های نوجوان لازم است، ادبیات نظری «زیبایی‌شناسی پست‌مدرن» و مؤلفه‌های اصلی این مفهوم از منظر اندیشمندان

شاخص مطالعات پست‌مدرنیسم بیان شود:

۱-۲- زیبایی‌شناسی پست‌مدرن؛ منطق فرهنگی نظام سرمایه‌داری

مهم‌ترین مسئله در هنر و رسانه پست‌مدرن، گره خوردن آن با اقتصاد و بخصوص مقوله مصرف است که زیبایی‌شناسی دوران پست‌مدرن را تحت تأثیر قرار داده است. جیمسون، پست‌مدرنیسم و سرمایه‌داری را دارای چنان پیوند نزدیکی می‌بیند که معتقد است «هر موضعی در قبال پسامدرنیسم در فرهنگ... نوعی موضع گیری سیاسی در قبال ماهیت چندملیتی سرمایه‌داری امروز است» (Jameson, 1948: 55). وی با پیوند دادن وضعیت پسامدرن با شرایط اجتماعی، سیاسی و تاریخ، پسامدرنیسم را بیان سرمایه‌داری متاخر در سطحی متنی و زیبایی‌شناختی می‌داند (مهریزاده، ۱۳۸۹: ۲۸۹) و معتقد است «همان‌طور که سرمایه‌داری منطق اقتصادی دارد، منطق فرهنگی نیز دارد و منطق فرهنگی سرمایه‌داری متاخر، پسامدرنیسم است. از نظر وی پسامدرنیسم چیزی شبیه ترجمه لفظی شناسه‌ی اقتصادی سرمایه‌داری متاخر در زبان فرهنگی است (رابرت، ۱۳۸۶: ۱۵۴ و ۱۶۵). از دیدگاه جیمسون مؤلفه بارز سرمایه‌داری متاخر، گردش سریع نشانه‌ها و نمادها و جریان‌های جهانی اطلاعات است که منجر به ایجاد جهانی می‌شود که در آن رسانه‌ها، سبک‌های جدید، مدها و تصاویر، اهمیتی فزاینده دارند. درنتیجه، فرهنگی حاصل می‌شود که در آن، تولیدات بی‌وقه جایگزین یکدیگر می‌شوند و وجه بارز این فرهنگی، سطحی بودن است (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۵۵) و به گفته بودریار، این همان «طلیعه فرهنگ‌های مصرفی [مبتنی بر سرمایه‌داری متاخر است که] اساس مرزبندی‌های معمول بین هنر والا و هنر نازل، امور عمیق و امور سطحی، فرهنگ و کالا، دال و مدلول و نفس ایده‌ی نیازهای انسانی را برای برآورده ساختن آن‌ها در ورطه تردید افکنده است» (مهریزاده، ۱۳۸۹: ۲۷۶)؛ بنابراین زیبایی‌شناسی اثر هنری و رسانه‌ای در عصر پست‌مدرن، گریزگاه بودن برای فشار زندگی در نظام سرمایه‌داری است. این آثار علی‌رغم نازل بودن کیفی به این دلیل زیبا قلمداد می‌شوند و مخاطب را جذب می‌کنند که گریز موقعی از واقعیت زندگی در نظام سرمایه‌داری را به دنبال دارند. تحلیل آدنو از موسیقی عامه می‌تواند در اینجا کارآمد

باشد:

«هدف اصلی موسیقی احساساتی ارائه یک راه گریز موقت از این آگاهی است که فرد در زندگی خود به آرزوهایش نرسیده است... موسیقی احساساتی به تصویر مادری می‌ماند که به کودک خود می‌گوید «بیا و گریه کن، کودکم». برای توده‌ها به متزله یک تخلیه هیجانی است، اما نوعی تخلیه هیجانی که بیشتر آن‌ها را کنترل می‌کند... این نوع که موسیقی به شنونده‌های خود اجازه می‌دهد آزردگی و اندوه خود را اعتراف کنند، آن‌ها را از طریق این «گریز» با وابستگی اجتماعی شان سازش می‌دهد» (Adorno, 1961: 313).⁽³¹⁴⁾

به تعبیر دیگر، پدیده‌های فرهنگی [مانند صفحات فضای مجازی] به عنوان شکلی از سیمان اجتماعی عمل می‌کنند که بین مردم و سرنوشت‌شان سازگاری به وجود آورند، مردمی که در جوامع سرمایه‌داری زندگی محدود، توأم با فقدان و نارضایتی دارند (استریناتی، ۱۳۹۲: ۱۰۱).

۲- سبک‌گرایی و مرگ محتوا

در زیبایی‌شناسی پست‌مدرن، سطح و سبک مهم‌تر از عمق و محتوا هستند و به تعبیر هاروی در این چارچوب زیبایی‌شناختی، «تصاویر بر روایت سیطره می‌یابند» (Harvey: 1989: 347-348)، درنتیجه سطح و سبک یعنی ظاهر مسائل و سرگرم‌کننده بودن آن‌ها به بهای از میان رفتن محتوا و معنا مورد توجه قرار می‌گیرند و خصوصیاتی چون کیفیت هنری، انسجام، برجستگی، اصالت، واقع‌گرایی و ژرفای فکری اهمیت خود را از دست می‌دهند (استریناتی، ۱۳۹۲: ۲۹۵) و به جای آن «جنبه‌های سبکی نظری نقيضه (پارودی)، هزل و کنایه (آیرونی) و التقاط‌گرایی عامه‌پسند رواج می‌یابند» (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۴۱).

هم‌زمان با اوج گرفتن بازنمایی‌های رسانه‌ای از واقعیت، مخاطب امکان تجربه‌ی اشکال مختلف واقعیت را پیدا می‌کند و این همانندسازی‌های سطحی، جایگزین همتایان واقعی خود می‌شوند (استریناتی، ۱۳۹۲: ۲۹۵). مفهوم حاد واقعیت بودریا ناظر بر همین امر

است. از منظر وی، وانمایی^۱ تمایز بین تصویر و دیگر مراتب تجربه را محو می‌کند، یا به عبارتی مرز بین واقعیت و تصویر را مخدوش می‌کند. درست در همان مرحله‌ای که جهان، آکنده از اطلاعات می‌شود، خالی و عاری از معنا می‌شود. درنتیجه مخاطب با انبوهی بی‌شمار از تصاویر ذهنی روبروست که درون آن چیزی برای فهمیدن نیست (مهردی‌زاده، ۱۳۸۹: ۲۸۰-۲۸۱) و درنتیجه هرچه بیشتر، تصویر به خاطر خود تصویر مصرف می‌شود، نه ایده و محتوایی که ممکن است داشته باشد.

۳-۲-التقاط

مفهوم التقاط^۲، هسته اصلی [زیبایی‌شناسی] پست‌مدرنیستی است و به معنای ناپدید شدن فردیت و اصیل بودن است. لافی تأکید می‌کند که این مفهوم متفاوت از رفتار تقلیدی شوخ طبعانه است (Laughey, 2007: 155). التقاط، تکنیک منحصر به فرد پست‌مدرنیسم است که وجود نسخه اصلی را برای تقلید کردن رد می‌کند، برخلاف تقلید شوخ طبعانه که صرفاً ادای نسخه اصلی را در می‌آورد. التقاط هدف طنزآمیز ندارد و تقلید را از نسخه اصلی تفکیک نمی‌کند (مهردی‌زاده، ۱۳۸۹: ۲۹۰-۲۹۱). در بسیاری از آثار هنری پست‌مدرن، می‌بینیم که تمامی میراث هنری از یونان و روم باستان گرفته تا هنر مسیحیت قرون میانه و هنر کلام، رمانیک و رئالیسم و تمامی عرصه‌های هنر مدرن، وارد فضای پست‌مدرن شده‌اند، بی‌آنکه یکی بر دیگری برتری داده شود (بانکی‌پور، ۱۳۸۴: ۱۳۷) و این نیز وجه دیگری از التقاط پست‌مدرنیستی است.

مفهوم التقاط، پیوند تنگاتنگی با نظریه جیمسون درباره «بینامتنیت»^۳ دارد. جیمسون بینامتنیت را ویژگی ذاتی تأثیر زیبایی‌شناسختی و عمق شبه‌تاریخی تعریف می‌کند که در آن تاریخ بازنمایی شده در سبک‌های زیبایی‌شناسختی، جایگزین تاریخ واقعی می‌شود. وی معتقد است در بینامتنیت، نمایش تصاویر و سبک‌ها، هیچ تعلق خاطری به هنجار فرهنگی یا طبقه اجتماعی خاصی ندارند و صرفاً، شیوه سخن گفتن افراد و نحوه تولید و مصرف هنر

1. Simulation
2. pastiche
3. Intertextuality

توسط آن‌ها را تعیین می‌کند (مهدی زاده، ۱۳۸۹: ۲۹۱)، یعنی «نوعی سطحی بودن و ابتذال جدید که در نظریه معاصر و در کل فرهنگ تصویری و تخیلی تازه تداوم می‌یابد» (جیمسون، ۱۳۷۹: ۹).

۴-۲- سطحی گرایی و پوچی نشأت گرفته از ارزش‌زادایی

فضای پست‌مدرن همچون فضاهای دیگر دارای یک کانون جاذبه زیبایی و یک کانون دافعه زشتی است و به جهت سلطه زمان فروکاهنده در آن، بدینی، یأس، پوچی و تشویش، عناصر درونی و ذاتی وضعیت پست‌مدرن‌اند. گسترش و غلبه عوامل بالا منجر به ارزش‌زادایی از هر ارزشی می‌شود (بانکی‌زاده، ۱۳۸۴: ۱۳۰). رفتن به دنبال شبکهای پوچ در آثار پست‌مدرن جای جستجو در پی اصالت، تاریخ و روایت را می‌گیرد و مانع از آن می‌شود که مردم پیوندی با تاریخ و هویت جمعی خویش برقرار کنند (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۵۵). این زیبایی‌شناسی فضاهای فروکاهنده، نه تنها تولید کلام درباره پوچی و بی‌معنایی را افزایش می‌دهد، بلکه قواعد زیبایی‌شناسی تولید کلام درباره پوچی-ادبیات پوچی-را نیز مدون می‌کند. (بانکی‌زاده: همان). به این دلیل است که زیبایی‌شناسی پس‌امدرن غالباً سرخوش و تکه‌تکه است و از هزل و عاریه رفتن استفاده می‌کند. از امر غیرعقلاتی تجلیل می‌کند و گاهی به سرعت در دسترس و آماده تفسیر و بی‌نیاز از دانش تخصصی است. غالباً نشان روشی از معنویت و اخلاق، یا «پیام» در آثار پس‌امدرن مشاهده نمی‌شود و مفاهیم تثبیت‌شده‌ی زیبایی‌شناختی مثل اصالت، ارزش هنر و ... در آن به کار نمی‌رود. برخلاف زیبایی‌شناسی مدرن که عمیقاً جدی، به لحاظ درونی منسجم، نوآورانه، نافذ و تحت اقتدار نبوغ فردی بوده و محمل نوعی پیام یا تفسیر درباره جهان بود (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۴۴ و ۳۴۵).

۵- پارادوکس و ایهام

بنیان پست‌مودرنیسم بر پارادوکس یا غالباً ایهام و دوگانگی استوار است. مثلاً در معماری پست‌مدرن، علی‌رغم حفظ پارادوکس‌ها و ایهام، ترکیبی از معماری مدرن با قالب‌های

ستی ارائه می‌شود (صابری، ۱۳۸۰: ۱۱۶) و یا سعی می‌شود بنا دارای پراکندگی طرح باشد، مثلاً بخش‌هایی از بنا از نظر زیبایی‌شناختی و کارکردی، سنتی با بخش‌های دیگر نداشته باشد. همچنین در معماری پست‌مدرن، استفاده از انحناها و بن‌بست‌ها به جای خطوط راست و مستطیلی برای گیج کردن مخاطب و ایجاد ایهام رواج دارد (اسمیت، ۱۳۸۳: ۳۴۴). کنار هم قرار دادن شیوه‌ها و تصاویر ناهمخوان در آثار پست‌مدرن، نمایانگر نوعی عدم پاییندی به اصول تاریخی و اهدافی است که در پس تصویر اصلی قرار دارد و مبنی بر نوعی چندگانگی است که مانع هرگونه انسجام می‌شود (مهرتبار، ۱۳۸۰: ۳۶-۳۸).

۳- پیشینه

با بررسی مقالات مربوط به میکروسالبریتی‌ها، کاربران نوجوان، زیبایی‌شناسی رسانه‌ها و پست‌مدرنیسم، اثر شاخصی که زیبایی‌شناسی پست‌مدرن در صفحه‌های اجتماعی نوجوانان را بررسی کرده باشد یافت نشد. غالب آثار علمی مربوط به «نوجوان و فضای مجازی» منحصر در تأثیرات فضای مجازی بر نوجوانان است. از سوی دیگر آثار مربوط به زیبایی‌شناسی پست‌مدرن، بیشتر بر سینما، معماری، هنرهای تجسمی متوجه هستند؛ بنابراین از لحاظ پیشینه عام، به اهم پژوهش‌های مربوط به «زیبایی‌شناسی فضای مجازی» و نیز آثار مربوط به «نحوه بازنمود خویشتن در فضای مجازی» اشاره می‌شود:

محمدولی، سجودی (۱۳۹۴) در «بازخوانی مسئله مؤلف از طریق فضای مجازی» به چرایی و چگونگی تألیف و حضور در فضای مجازی پرداخته و مسئله مؤلف در فضای مجازی را در دو حوزه متن و مخاطب مورد بازخوانی قرارداده و امکان خلق و درک زیبایی‌شناسی تازه در فضای مجازی را تبیین کرده‌اند.

Manovich (۲۰۰۱) در «زیبایی‌شناسی پسارسانه‌ای» با جایگزین کردن مفهوم رسانه با مفاهیمی تازه از فرهنگ کامپیوتر و شبکه، ماهیت زیبایی‌شناسی پسارسانه‌ای را ضمن بیان بایدهایی تبیین می‌کند: زیبایی‌شناسی پسارسانه‌ای باید توضیح دهد چگونه یک شیء فرهنگی به سازماندهی داده‌ها و ساختاردهی تجربه‌ی کاربر از داده‌ها می‌پردازد؛ زیبایی‌شناسی پسارسانه‌ای باید مفاهیم جدید، استعاره‌ها و عملکردهای عصر کامپیوتر و

شبکه را در خود بگنجاند؛ زیبایی‌شناسی پسارسانه‌ای بر قابلیت‌های کاربر و رفتار کاربر توجه دارد؛ تاکتیک‌های کاربران از الگوهای خاصی تعیین می‌کند.

مهرپرور (۱۳۹۸) در «بازنمود زندگی روزمره در صفحات میکروسالبریتی‌های اینستاگرام»

با تحلیل مضمون شش صفحه پر طرفدار، مقولات زندگی روزمره میکروسالبریتی‌ها را بیان می‌کند: مصرف گرایی، تجمل گرایی، وانمود کردن، آینه‌های باستانی، خلاقیت، هنجارشکنی و خاطره‌سازی.

۴- زیبایی‌شناسی پست‌مدرن و میکروسالبریتی‌های نوجوان

همگام با کاربرد روزافزوون تکنولوژی دیجیتال و پلتفرم‌های رسانه‌ای به عنوان سایت‌هایی برای گردش محتواهای شخصی، کاربران توانستند لایه‌ها و ساختارهای معمول در شهرت-سازی و سالبریتی‌سازی را دور بزنند. توانایی تولید و ارسال محتواهای خانگی و احتمال اینکه این محتوا به صورت گسترشده و مستقل از صنایع رسانه‌ای سنتی در اینترنت به گردش در بیاید، به شکل جدیدی از شهرت اشخاص معمولی منجر شد (آبیدین، ۱۳۹۸: ۳۱). کاربرانی که دانشی اندک درباره کسب شهرت داشتند و همه کاری که باید می‌کردند این بود که از روش‌های سنتی تولید سالبریتی در اقتصادهای رسانه-بنیاد تقلید کنند. مارشال پژوهشگر رسانه‌های نوین، توانایی کاربران اینترنت برای خودبرندسازی و تبلیغ خویشتن را نوعی گذار از فرهنگ و «رسانه‌های بازنمایی گر» به فرهنگ و «رسانه‌های ارائه گر»^۱ می‌داند (Marshall, 2010: 45)، به نقل از بزرگی، ۱۴۰۰: ۸۹).

عنصر مهم زیبایی‌شناختی در این رسانه‌های ارائه گر مجازی، «فرد برنده شده» است که خود تبدیل به «اثر رسانه‌ای»^۲ شده است. ردمند درباره مرکزیت یافتن سالبریتی در رسانه‌های عصر حاضر می‌نویسد: «شهرت در هسته اسطوره مرکز رسانه‌های جهانی قرار

1. presentational media

۲. اشاره به تعریف سالبریتی از منظر سجودی: «سالبریتی کسی است که خودش فارغ از آثاری که تولید می‌کند «اثر» است» (سجودی و محمدولی، ۱۳۹۴: ۷۱).

دارد که همه مناظر ضعیف رسانه‌ای و ایده‌ها را در این دوران مدرن سیال تغذیه می‌کند»، «سلبریتی از کوچه پس کوچه‌های کابل تا بازارهای مراکش از میزهای قمار ماکائو تا زمین‌های شورای کاؤنتری و از دهکده‌های هیبی‌های ملبورن تا زیارتگاه‌ها و معابد توکیو به منزله سرگرمی، ارزش، محصول و کالا ایفای نقش می‌کند» (Driessens, 2018: 246).

اینستاگرام و پلتفرم‌های مشابه مانند فیسبوک، مای‌اسپیس و ... رسانه‌های تصویری هستند که در آن، مرکز سلبریتی بر عرضه^۱ کردن و نمایش خویشتن است و بنابراین می‌توان گفت، «تماشا» محوری ترین مفهوم در بازنمایی‌های مجازی است. در این فضای هرآن‌چه تمایلی‌تر باشد، جذاب‌تر جلوه می‌کند و فرد برای «تمایلی‌تر بودن» دست به هر کاری می‌زند تا بتواند به جهان «برندها» وارد شود، برندهای دیگر را درنورد و در رأس هرم تمایلی‌ها قرار بگیرد.

این چنین است که فضای مجازی عرصه تاخت تازی سلبریتی‌ها، میکروسسلبریتی‌ها و اینفلوئنسرهای مجازی می‌شود و کاربران به عنوان تمایلی «فرد برند شده»، دارندگی‌ها، طنایی‌ها و به تعبیر گافمن «نمایش‌های» او را تمایل و به‌اصطلاح، وی را مصرف می‌کنند. فرد برندشده نیز با بزرگنمایی سرمایه‌های واقعی یا ساختگی فرهنگی، اقتصادی، خانوادگی و ... ثروت، زیبایی، هنر، دانش، بامزه‌گی، جذایت‌های اروتیک و غیره‌ی خود را به تمایل مخاطب می‌رساند. در این ورطه‌ی نمایش، فرد برندشده به مدد تمام مؤلفه‌های زیبایی‌شناختی پست‌مدرن به مظهر جذایت نمایشی پست‌مدرن تبدیل می‌شود. با این بیان، یکی از اصلی‌ترین جذایت‌های فضای مجازی، «صرف سلبریتی» است. سلبریتی با تمام انواعش از سلبریتی جهانی تا میکروبلاگ‌برومی، در فضای مجازی به مثابه کالا عرضه می‌شود و کاربر می‌تواند او را مصرف کرده و حتی با این دست‌نیافتنی محبوب، وارد تعامل شود.

میکروسسلبریتی یا اینفلوئنسر فردی است که با گذاشتن عکس و فیلم از لحظات خصوصی زندگی اش و همچنین بیان دیدگاه‌هاییش در شبکه‌های اجتماعی معروف و محبوب شده است. میکروسسلبریتی‌های موفق که تعداد دنبال کنندگان زیادی جذب

کرده‌اند دارای برخی ویژگی‌های مشترک هستند؛ برای مثال بیشتر آن‌ها حس شوخ‌طبعی دارند، نظرهای خودشان در زمینه‌های مختلف را شفاف بیان می‌کنند و مهم‌تر از همه اینکه در صفحه اجتماعی شان چیزی را به نمایش می‌گذارند که دنبال کنندگان آن‌ها ندارند، اما رویای آن را در سر می‌پرورانند؛ به عبارت دیگر با عکس و فیلم و نظرهایشان، آرزوهای دنبال کنندگانشان را نمایش می‌دهند. تفاوت میکروسالبریتی‌ها با سالبریتی‌ها در این است که سالبریتی‌های دنیای واقعی سعی می‌کنند تا حدود زیادی فاصله خودشان با مخاطبانشان را حفظ کنند، اما میکروسالبریتی‌ها به مخاطبانشان نزدیک‌تر هستند. (Rasmussen, 2014: 22) به نقل از مهرپرور، ۱۳۸۶: ۷۶). واينرها گونه دیگری از کاربران جذاب در شبکه‌های اجتماعی‌اند. اين افراد موضوع‌های متنوع را از میان مسائل روز انتخاب کرده و با خلاقیت در متن و گفتار به ساخت ویدئوهایی می‌پردازنند که در میان افکار عمومی مورد توجه قرار گیرد. درواقع واينرها آنچه را که معضلات اجتماعی را به معنایی طنزآنده تبدیل می‌کنند و با گفتمان خودمانی از وضعیت‌های نامرسوم و نامتعارف فرهنگی انتقاد کرده و تعمق در آن را به کاربران گوشزد می‌کنند (سلیمانی و دیگران، ۱۳۹۹: ۱۰۷-۱۰۸). می‌توان در اين خصوص به صفحه «Khabay Lame» اشاره کرد. وی با هجو سطحی گرایی پست‌مدرنی در رفتار کاربران فضای مجازی، نسبت به اين رفتارهای غیرعقلانی واکنش طنزآمیز نشان می‌دهد و توانسته مخاطب بسيار قابل توجهی را جذب کند.

۵-روش تحلیل: تحلیل رتوریک (نقد زمینه فانتزی)

رتوریک را به «کاربرد مؤثر زیان برای اقناع» یا «مطالعه عناصر سبک و ساختار در نوشه‌ته یا سخن» تعریف کرده‌اند (Ilie, 2008: 4264). به نقل از سلطانی، ۱۳۹۸: ۲۱۴). رتوریک بیان می‌دارد که کنش‌های نمادین تاثیرگذارند و واقعیت را برای مخاطب متنوع می‌سازند. «رتوریک در قالب استراتژیکی نمادین به دنبال آن است که چگونه واقعیت (طبیعت) را از رخدادهای نمادین جدا کند و چگونه به آن معنا (گفتمان) بیخشد. از این‌رو از واژه «القای نمادین» در تعریف رتوریک استفاده می‌شود» (Olson, Finnegan, 2008: 3-5).

منتظر قائم، یادگاری، ۱۳۹۵: ۱۰).

نقد رتوریک یک روش کیفی برای تحلیل نظام مند آرتیفکت‌ها با هدف فهم فرایندهای رتوریکی است (Foss, 2017: ۶). به نقل از راودراد، (۱۴۰۰: ۱۴) که منتقد به وسیله آن به شناسایی پیچیدگی‌های رتوریکی و رمزگشایی و تبیین آن‌ها با شیوه‌هایی مؤثر و جامع می‌پردازد (Hart, Daughton, 2015: ۲۲).

نقد رتوریکی محدود به روش واحدی نیست و محققان چشم‌اندازهای متفاوتی را برای آن ذکر کرده‌اند. به عنوان مثال سونیا فوس در کتاب نقد رتوریکی، روش‌های نقد را به نقد نوارسطویی، نقد استعاری، نقد زمینه فانتزی، نقد پنج گانه دراماتیستی، نقد ژآنر، نقد خوش‌های و ... تقسیم می‌کند. این روش‌ها اگرچه نام‌های متفاوتی دارند ولی هدف مشترکی را دنبال می‌کنند. تمام جریان‌های نقد رتوریکی به دنبال آن هستند که جهان‌بینی حاکم بر آرتیفکت‌ها را شناسایی کنند و در ک بهتری از ارتباطات به دست دهنند. چشم‌اندازهای مختلف نقد رتوریکی می‌توانند با آشکار کردن لایه‌های پنهان آرتیفکت‌ها، ارتباط‌ها را تحلیل کنند و قواعد آن را مشخص سازند (احمدی، ۱۳۹۷: ۲۱۱-۲۱۲).

نقد زمینه فانتزی، یکی از روش‌های نقد رتوریک است که توسط ارنست بورمن^۱ به عنوان روش تحلیل در ک جهان‌بینی افراد، گروه‌ها و نهادها معرفی شده است (احمدی، ۱۳۹۸: ۹). در نقد زمینه فانتزی، منتقد در پی در ک آن است که چگونه واقعیت‌های مشترک در یک گروه [یا مجموعه آرتیفکت] پدید می‌آید و یا چگونه فرد در مواجهه با پیام خاصی زمینه‌ای مشترک برای ارتباط با آن پیدا می‌کند و رفتارش تحت تأثیر قرار می‌گیرد (Borman, 1972: 396). مقصود از فانتزی، خیال یا داستان خیالی نیست، بلکه منظور بورمن از فانتزی، جهان‌بینی مشترک موجود در آثار یک هنرمند است (فوس، ۹۸، ۲۰۰۹، به نقل از همان). البته نقد زمینه فانتزی منحصر در تحلیل مجموعه آثار نیست، بلکه می‌توان یک اثر هنری یا رسانه‌ای را منطبق بر این روش، تحلیل کرد.

تحلیل آرتیفکت در روش نقد زمینه فانتزی، دو مرحله‌ای است (Foss, 2009: 101):

به نقل از همان):

1 .Ernest Bormann

الف. رمزگذاری آرتفیکت بر اساس «موقعیت»^۱، «شخصیت»^۲ و «کنش»^۳ (زمینه فانتزی)؛
چراکه این سه مؤلفه، عوامل اصلی ساخت زمینه فانتزی هستند.
ب. بازسازی تصور رتوریکی بر پایه زمینه فانتزی.

منتقد در مرحله اول نقد زمینه فانتزی، در رمزگذاری «موقعیت»، محل شکل‌گیری کنش و ویژگی‌های محل را مدنظر قرار می‌دهد. در رمزگذاری «شخصیت»، به شخصیت‌هایی توجه می‌کند که کنش انجام می‌دهند و سعی می‌کند به سؤال‌هایی درباره شخصیت‌ها پاسخ دهد، مثل اینکه شخصیت‌ها چه خصوصیاتی دارند؟ چه برداشت‌هایی نسبت به آن‌ها وجود دارد؟ آن‌ها چه رفتار و نگرش‌هایی دارند؟ (احمدی، ۱۳۹۷: ۲۳۴). درنهایت، در رمزگذاری «کنش»، متنقد به بررسی اقداماتی می‌پردازد که فانتزی مشترک را خلق می‌کند (احمدی، ۱۳۹۸: ۱۰). مرحله دوم، بازسازی تصور رتوریکی بر مبنای الگوهای استخراج شده از رمزگذاری زمینه فانتزی (موقعیت، شخصیت، کنش) است. متنقد در این بخش، شخصیت‌ها، موقعیت‌ها و کنش‌های مهم و تأثیرگذار را از شخصیت‌ها، کنش‌ها و موقعت‌های کم‌همیت‌تر جدا می‌کند (Foss, 2009: 103)، به نقل از احمدی، ۱۳۹۷: ۲۳۶). معیار متنقد در این بررسی، بسامد شخصیت‌ها، موقعیت‌ها و کنش‌های به کاررفته در آرتفیکت است. هر چه بسامد هر کدام از این زمینه‌های فانتزی بیشتر باشد، آن زمینه به عنوان زمینه اصلی انتخاب می‌شود و مورد تحلیل قرار می‌گیرد (همان).

برای تحلیل زیبایی‌شناسی پست‌مدرن صفحه پورمشكی لازم است «فرم» و «محظوا»^۴ را صفحه به موازات هم تحلیل شود:

- برای تحلیل جذابیت‌های «محظوا»، از روش نقد زمینه فانتزی استفاده شده است. در این روش، شخصیت آرتفیکت بارگذاری شده طی ده ماه (تیر ۱۴۰۰ - فروردین ۱۴۰۱) در صفحه پریسا پورمشكی واکاوی شده است که در مرحله اول، سه گانه‌ی شخصیت، موقعیت، کنش در هر آرتفیکت بررسی شده و در مرحله دوم، مضامین اصلی هر آرتفیکت بر اساس مرحله اول استخراج شده است. سپس با گونه‌بندی مضامین آرتفیکت‌ها، به

1. Setting

2. Character

3. Action

4. Foss, 2009: 103. به نقل از احمدی، ۱۳۹۷: ۲۳۶).

مضامین کلی یا همان فانتزی‌های اصلی آرتیفیکت دست می‌یابیم. در پایان با در نظر گفتن بسامد هریک از مضامین، شخصیت‌ها و موقعیت‌ها به تحلیل نهایی می‌رسیم و جذابیت صفحه مبتنی بر فانتزی اصلی این صفحه را تحلیل می‌کنیم.

- برای درک زیبایی‌شناسی فرمی این صفحه، بر اساس نشانه‌شناسی آثار ویدئویی، بر رمزگان فنی همچون موسیقی، کاراکترسازی، زیبایی بصری (میزانس، گریم، نورپردازی ...)، بینامنتیت، تمرکز کرده‌ایم و جذابیت صفحه بر اساس این رمزها را بررسی کرده‌ایم.

۶- یافته‌ها

۶-۱- معرفی

معرفی صفحه پریسا پورمشکی (پوربلک)	
	نام: poorblack دانلود: ۳ میلیون تم اصلی صفحه: طنز و سبک زندگی

۶-۲- زیبایی‌شناسی فرمی

الف. شخصیت‌پردازی متنوع

یکی از جذابیت‌های این صفحه، شخصیت‌های متعدد و متنوع است. پورمشکی، با گریم‌های ساده ولی خلاق، شخصیت‌های گوناگونی را طراحی می‌کند و از هریک متناسب با مضمون فیلمش استفاده می‌کند. این شخصیت‌ها در عین این که از گریم سنگین و پیچیده‌ای برخوردار نیستند، اما هریک ویژگی‌های مختص به خود را دارند و کاملاً از شخصیت‌های دیگر متمایزند. نکته دیگر این که پورمشکی، شخصیت‌هایی را طراحی می‌کند که غالباً نوجوان‌ها می‌توانند آن را بر نمونه واقعی اش در زندگی منطبق کنند: پدر، مادر، غلام (کراش یا معشوق)، همکلاسی، معلم، زن همسایه ...

استفاده اغراق‌گونه از کلیشه‌های متعارف و آشنا، در گریم و رفتار شخصیت‌ها، از دیگر مؤلفه‌های زیبایی‌شناختی شخصیت‌پردازی در این صفحه است. به عنوان مثال می‌توان به شخصیت مادر اشاره کرد که یکی از جذاب‌ترین شخصیت‌های صفحه پورمشکی است. این شخصیت با پوشش ثابت چادر رنگی، پیشیند آشپزخانه، دستکش ظرفشویی، روسری تیره و عینک بازنمایی می‌شود و در شرایط مختلف با این تیپ ثابت ایفای نقش می‌کند. «ریتم»، همیشه جذابیت‌آفرین است و پوشش ثابت مادر در موقع گوناگون، تبدیل به یک ریتم منحصر به فرد شده است. این شخصیت در موقعیت‌های مختلف اعم از خیابان، بازی با پلی‌استیشن، تیراندازی، پرسه‌گردی در شبکه‌های اجتماعی، کار در آشپزخانه و ... غالباً با این تیپ ثابت ایفای نقش می‌کند.

ب. موسیقی التقاطی

در بسیاری از فیلم‌های این صفحه، از موسیقی‌های آشنای خارجی استفاده شده است که هم برای مخاطب آشنای دارد و هم به‌واسطه بینامن بودنش، بار معنایی متن خارجی را به فیلم منتقل می‌کند.

فیلم‌های تولیدشده در این صفحه، موزیک متن واحد ندارد، بلکه با استفاده از موسیقی‌های آرشیوی، همزمان با تغییر بافت معنایی فیلم، موسیقی نیز تغییر می‌کند. به عنوان مثال در یک فیلم یک دقیقه‌ای به فراخور موقعیت از چهار یا پنج موسیقی متفاوت استفاده می‌شود. این نوع استفاده از موسیقی، در حس مربوط به صحنه [خشم، شادی، تعجب، غم و ...] اغراق ایجاد می‌کند و فیلم را بامزه‌تر می‌کند.

غیر از انتخاب نوع موسیقی و تنوع آن در هر فیلم، سکت‌هایی میان موسیقی و جو دارد. به عنوان نمونه در فیلم بارگذاری شده در ۱۴ دسامبر ۲۰۲۰، پریسا و عشقش با موسیقی متن «آن شرلی» در فضایی عاشقانه مشغول صحبت هستند. پسر ادعا می‌کند از هیچ چیز نمی‌ترسد که ناگهان با صدای یک سگ، ریتم کنشی شخصیت‌ها متفاوت می‌شود و پسر وحشت‌زده در بالای درخت، پناه می‌گیرد. این صحنه با قطع موسیقی همراه است. سپس پریسا در رابطه‌اش با غلام تجدیدنظر می‌کند و با سگ اعلام دوستی می‌کند. با شروع دوستی جدید، ریتم موسیقی برمی‌گردد و دوباره موسیقی «آن شرلی»، صحنه را همراهی می‌کند.

استفاده دیگر از موسیقی، در پایان‌بندی فیلم‌هاست. زمانی که روایت فیلم به انتهای می‌رسد، نتیجه نهایی فیلم با استفاده از موسیقی مناسب، وجه طنز به خود می‌گیرد.

ج. زیبایی بصری

تنوع و گستردگی در استفاده از وسایل صحنه، لباس، فیلتر، گریم، آرایش و اکسسوری به علاوه رنگ‌بندی‌های شاد مربوط به این موارد، منجر به زیبایی بصری آثار این صفحه شده است. در ادامه به برخی از مؤلفه‌های زیبایی بصری در این صحنه اشاره می‌شود:

- استفاده از انواع فیلتر در صفحه، مانند فیلتر نور برای جلوه دادن بیشتر به صحنه.
- استفاده از انواع فیلتر برای چهره
- استفاده از اکسسوری متنوع، متناسب با شخصیت‌های روایت
- تنوع در گریم، مو و پوشش سر
- استفاده از وسایل صحنه، لباس و پس‌زمینه‌های فانتزی

د. استفاده از بیانامنیت

پوربلک در فیلم‌های بسیاری، از دیگر متون رسانه‌ای استفاده می‌کند. متونی که برای مخاطب آشناست و برای او جذابیت دارد. به عنوان مثال، جمله «یک چای تلخ بهتر از یک تلخیه بی‌چایانه» یکی از استفاده‌های جذاب از بیانامنیت است. نمونه دیگر، مقایسه هجوآلود چهره خود با تصویر سلبریتی‌های هالیودی است.

۶-۳-زیبایی‌شناسی محتوایی (زمینه فانتزی صفحه)

در این بخش با استفاده از روش تحلیل رتوریک سعی داریم زمینه فانتزی صفحه پریسا پوربلک را تحلیل کنیم.

در جدول ذیل آرتیفکت‌های صفحه در بازه زمانی ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۰ تا ۱۳ آوریل ۲۰۲۱ در سه مؤلفه موقعیت، شخصیت، کنش واکاوی می‌شوند و در ستون مقابل، مضمون اصلی آرتیفکت بیان می‌شود. در انتهای مضماین اصلی، استخراج شده و بر اساس بسامد آن‌ها، تحلیل نهایی ارائه می‌شود.

جدول ۱ (زمینه فانتزی آرتیفکت‌های صفحه پوربلک)

زمینه فانتزی آرتیفکت				مشخصات آرتیفکت			
مضمون کلی (فانتزی)	کنش	شخصیت	موقعیت	روایت	تاریخ بارگذاری	ردیف	
• چالش‌های والد-فرزنده	در کشیدن	پریسا	خانه	روز تعطیل است و پدر	۱۳ آوریل ۲۰۲۱	فیلم ۱	
	گیردادن	پدر		بی‌وقفه به پریسا گیر می‌دهد			

زمینه فانتزی آریفکت				مشخصات آریفکت			
ردیف	بارگذاری	تاریخ	روایت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی (فانتزی)
۱	۲۰۲۱	۷ آوریل	ناظم نسبت به ناهنجاری های دانش آموزان بی توجه است، اما نسبت به شلوار لی پریسا، شدیداً عصبانی می شود	مدرسه	دانش آموزان	ناهنجاری (اسلحة کشیدن، مواد مخدر در قالب گل کشیدن، دعوا، زور گویی) خشنوت ورزی پوشیدن شلواری	چالش های مدارسی- دانش آموزی
			دوست پرسیا برای شستن ظرف ها، تعارف الکی می کند و پریسا ظرف ها را می شوید			پریسا	شستن ظرف ها
			دوست پرسیا برای شستن ظرف ها، تعارف الکی می کند و پریسا			پریسا	تعارف کردن
۲	۲۰۲۱	۲۵ مارس	دانش آموزان برای نرفتن به مدرسه با هم تبانی می کنند، اما یکی از آن ها خیانت کرده و قضیه را لو می دهد	مدرسه	دانش آموزان	بازجویی تبانی نفاق و خیانت	چالش های همالانی چالش های مدارسی- دانش آموزی
			دانش آموزان برای تبانی می کند، اما یکی از آن ها خیانت کرده و قضیه را لو می دهد			پریسا	بازجویی
			دانش آموزان برای نرفتن به مدرسه با هم تبانی می کنند، اما یکی از آن ها خیانت کرده و قضیه را لو می دهد			پریسا	تعارف کردن
۳	۲۰۲۱	۴ مارس	دانش آموزان برای نرفتن به مدرسه با هم تبانی می کنند، اما یکی از آن ها خیانت کرده و قضیه را لو می دهد	مدرسه	دانش آموزان	انواع خواب دیدن (چرت و پرت، لخت بودن، رویاه، کابوس)	چالش های همالانی
			دانش آموزان برای نرفتن به مدرسه با هم تبانی می کنند، اما یکی از آن ها خیانت کرده و قضیه را لو می دهد			پریسا	انواع خواب دیدن (چرت و پرت، لخت بودن، رویاه، کابوس)
			دانش آموزان برای نرفتن به مدرسه با هم تبانی می کنند، اما یکی از آن ها خیانت کرده و قضیه را لو می دهد			پریسا	انواع خواب دیدن
۴	۲۰۲۱	۶ فیلم	مادر و مهمان بر سر ظرف شستن، تعارف می کنند و درنهایت پریسا ظرف ها را می شوید	خانه	مادر	تعارف خشونت آمیز تیراندازی	گونه بندی ها
			مادر و مهمان بر سر ظرف شستن، تعارف می کنند و درنهایت پریسا ظرف ها را می شوید			پریسا	تعارف خشونت آمیز تیراندازی
			مادر و مهمان بر سر ظرف شستن، تعارف می کنند و درنهایت پریسا ظرف ها را می شوید			پریسا	ظرف شستن
۵	۲۰۲۱	۴ مارس	پریسا برای خودش	خانه	هایده به خویشتن	هدیه به خویش	بازنمایی
			پریسا برای خودش			پریسا	هدیه به خویشتن

زمینه فانتزی آرتیفیکت				مشخصات آرتیفیکت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روايت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی (فانتزی)
۲۰۲۱	هدیه ولنتین می خرد					
• هجو خویشتن	پریسا با کراش خود تلفنی صحبت می کند و متوجه اطراف خویش نیست تا جایی که سر از بیابان درمی آورد	پریسا با کراش خود تلفنی صحبت می کند و متوجه اطراف خویش نیست تا جایی که سر از بیابان درمی آورد	خانه خیابان بیابان	مادر پدر پریسا	نماز خشونت تماشای تلویزیون بی تفاوتی صحبت تلفنی با کراش	پریسا با کراش خود تلفنی صحبت می کند و متوجه اطراف خویش نیست تا جایی که سر از بیابان درمی آورد
۹	۳۱ ژانویه ۲۰۲۱	غلام به پریسا زنگ می زند. پریسا تلاش می کند صدای خود را صاف کند تا غلام متوجه نشود که او خواب بوده	خانه	پریسا	تلاش برای صاف کردن صدا صحت با کراش	• اغراق در کلیشه‌های روزمره
۱۰	۲۵ ژانویه ۲۰۲۱	پریسا در جلسه امتحان از معلم کمک می خواهد. هر یک به نحوی طنزآمیز با وی برخورد می کند	مدرسه	معلم اول	خشونت بی توجهی کمک بی فایده کمک مستقیم تکه پرانی معلم چهارم	• گونه‌بندی‌ها • چالش‌های مدرسه - دانش آموزی
۱۱	۱۹ ژانویه ۲۰۲۱	پریسا برای پیدا کردن جای مناسب لیوان نوشابه با خود کلنجر می رود. در آخر پای پدر به لیوان می خورد و زحمات پریسا از بین می رود	خانه	پریسا	تصمیم‌گیری اشتباه فرار کردن خشونت	• هجو خویشتن • چالش‌های والد-فرزنده

زمینه فانتزی آرتفیکت				مشخصات آرتفیکت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روایت	موقعیت	شخصیت	کنش	مفهوم کلی (فانتزی)
۱۲	۱۵ ژانویه ۲۰۲۱	پریسا می‌خوابد. در همین هنگام نیاز به دستشویی پیدا می‌کند.	خانه	پریسا	تلاش برای خوابیدن غذا خوردن فیلم دیدن	• اغراق در کلیشه‌های روزمره
۱۳	۱۰ ژانویه ۲۰۲۱	پریسا غرفه در تماشای سریال در موقعیت‌های مختلف است و پس از طوفان، جلسه پایان سریال، دچار پوچی می‌شود	مختلط (عروسي، زير دوش، طوفان، جلسه امتحان)	پریسا	تماشای سریال	• اغراق در کلیشه‌های روزمره
۱۴	۴ ژانویه ۲۰۲۱	پریسا به خانه دوستش می‌رود و مادر دوستش با او برخورد بدی می‌کند. روز بعد دوستش مهمان آنها می‌شود و مادر پریسا بی‌توجه به وی، با دوست پریسا گیم بازی می‌کند	خانه	پریسا	خجالت کشیدن بازی رایانه‌ای تحقیر پریسا رفتار جسورانه	• چالش‌های همالان چالش‌های والد-فرزنده
۱۵	۱ ژانویه ۲۰۲۱	پریسا از دوستش تقلب می‌خواهد ولی او امتناع می‌ورزد		پریسا	تیراندازی تقلب نرساندن	• چالش‌های همالان
۱۶	۲۰ دسامبر ۲۰۲۰	پریسا قبول می‌دهد طرف‌ها را بشوید، اما مشغول موبایل می‌شود و فراموش می‌کند و		پریسا	کشتن پریسا غرق شدن در موبایل فراموش کردن	• چالش‌های والد-فرزنده اغراق در کلیشه‌های روزمره

زمینه فانتزی آرتفیکت				مشخصات آرتفیکت		
مضمون کلی (فانتزی)	کنش	شخصیت	موقعیت	روایت	تاریخ بارگذاری	ردیف
	قول			توسط مادر کشته می شود		
• چالش های والد-فرزنده	تلفظ اشتباه کلمات جدید بیرون انداختن پریسا از خانه با خشونت	مادر		مادر کلمه استوری را اشتباه تلفظ می کند. پریسا مادر را مسخره می کند و توسط مادر از خانه بیرون می شود	۲۱ دسامبر ۲۰۲۰	فیلم ۱۷
	تمسخر مادر پشیمانی			پریسا		
• چالش های همalan	بلوف زدن ترسیدن فرار کردن	غلام	پارک	غلام در مورد شجاعتش بلوف می زند. ناگهان سگی پارس می کند و غلام به بالای درخت فرار می کند. پریسا از دوستی با غلام نالمید شده و با سگ مشغول بازی می شود	۱۴ دسامبر ۲۰۲۰	فیلم ۱۸
	قدم زدن با غلام دوستی با سگ	پریسا		پریسا		
• هجو خویشن چالش های والد-فرزنده	خشونت	مادر	خانه	پریسا در اتاق مرتبش نشسته. مادر فریاد می زند که اتاقت رو مرتب کن. پریسا بلند می شود و به وسایل اتاق برخورد می کند و این برخورد دها آنقدر ادامه پیدا می کند که اتاق کاملاً نامرتب می شود	۱۰ دسامبر ۲۰۲۰	فیلم ۱۹
	خرابکاری	پریسا		پریسا		
• چالش های مدرس	درس پرسیدن	معلم	مدرسہ	انواع شانس دانش آموزان در پرشیش های کلاسی	۱ دسامبر ۲۰۲۰	فیلم ۲۰
	حرف زدن عامیان با خدا برای دانش آموزی	پریسا		دانش آموزان در پرشیش های کلاسی		

زمینه فانتزی آرتیفیکت				مشخصات آرتیفیکت		
مضمون کلی (فانتزی)	کنش	شخصیت	موقعیت	روایت	تاریخ بارگذاری	ردیف
• گونه بندی‌ها	رهایی از پرسش کلاسی خواندن انواع دعاها برای رهایی از پرسش کلاسی	دوست پریسا				
• چالش‌های والد-فرزنده	فحاشی خشونت مقایسه دمپایی پرت کردن صحبت با مادر	مادر پریسا	خانه	رابطه با مادر در سه موقعیت	۲۶ نوامبر ۲۰۲۰	فیلم ۲۱
• چالش‌های مدرس—های دانش آموزی گونه بندی‌ها	شکایت دانش آموزان به والدین ترس مادر دانش آموز ۱ بی‌اهمیتی و بی‌ادبی بی‌اهمیتی	مدیر دانش آموز ۱ دانش آموز ۲ مادر دانش آموز ۲	مدرسه	دانش آموز اول شدیداً از شکایت مدیر به والدین هراسان است. مدیر شکایت می‌کند و مادر با خشونت به سمت دانش آموز می‌آید دانش آموز دوم بی‌اهمیتی می‌کند و مادرش نیز همین رفتار را با مدیر دارد	۲۱ نوامبر ۲۰۲۰	فیلم ۲۲
• بازنمایی تناقض	فحاشی و خشونت آشتی و قربان صدقه عدم مفاهeme طلاق تماشای تلویزیون	پدر و مادر پریسا زن و شوهر خارجی	خانه دادگاه	تفاوت دعواهای آشتی‌های زن و شوهرهای ایرانی و خارجی	۱۶ نوامبر ۲۰۲۰	فیلم ۲۳
• چالش‌های	پریسا از پدر سؤال	پدر	خانه	پریسا	۹ نوامبر	فیلم

زمینه فانتزی آریفکت				مشخصات آریفکت			
ردیف	بارگذاری	تاریخ	روایت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی (فانتزی)
۲۴	۲۰۲۰	۷ نوامبر ۲۰۲۰	می‌کند که آیا بچه‌ای پرورش‌گاهی بوده است؟ و پدر منتفی بودن قضیه را این‌گونه بیان می‌کند: چرا بین آن‌همه بچه باید تو را انتخاب کنیم؟	خانه	پریسا	تحقیر پریسا	والد-فرزندهای هجو خویشن
			سوال درباره اصل و نسب				
۲۵	۷ نوامبر ۲۰۲۰	۲ نوامبر ۲۰۲۰	تفاوت مادران قبل و بعد از میهمانی	خانه	مادر	مرتب کردن خشونت	بازنهای تناقض
			پریسا برای کوکب جوک می‌خواند و مورد بی‌اهمیتی واقع می‌شود			جوک خواندن ترک خانه	چالش‌های والد-فرزندهای هجو خویشن
۲۶	۷ نوامبر ۲۰۲۰	۲ نوامبر ۲۰۲۰	پریسا با پدرش فیلم می‌بیند و پدر دائمًا در خواست چای می‌کند	خانه	پریسا	پذیرش خواسته پدر و درک نشدن	چالش‌های والد-فرزندهای اغراق در کلیشه‌های روزمره
			پریسا در فهم منظور میهمان خطأ می‌کند			چای خواستن مکرر و افراطی	
۲۷	۱۳۱ اکتبر ۲۰۲۰	۲۷ اکتبر ۲۰۲۰	پریسا با پدرش فیلم می‌بیند و پدر دائمًا در خواست چای می‌کند	خانه	پریسا	پذیرش خواسته پدر و درک نشدن	چالش‌های والد-فرزندهای اغراق در کلیشه‌های روزمره
			پریسا با غلام قرار می‌گذارد و مادر آن‌ها			عدم فهم صحیح تیراندازی سخنان مبهم	چالش‌های همان
۲۸	۱۴ اکتبر ۲۰۲۰	۲۰۲۰	بسروز رفتاری روابط خیالی با مشوق	خانه	پریسا	توهم روابط عاشقانه	هجو خویشن
			پریسا با غلام قرار می‌گذارد و مادر آن‌ها			به فکر فروختن	اغراق در کلیشه‌های روزمره
۲۹	۱۰ اکتبر ۲۰۲۰	۳۰ اکتبر ۲۰۲۰	پریسا با غلام قرار می‌گذارد و مادر آن‌ها	خانه	پریسا	ابراز علاقه	چالش‌های والد-فرزندهای اغراق در کلیشه‌های روزمره
			ماشین غلام قرار (قرار) غلام			ابراز علاقه	

زمینه فانتزی آرتفیكت				مشخصات آرتفیكت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روايت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی (فانتزی)
		را تعیب می‌کند	عاشقانه)	مادر	تعیب	
• اغراق در کلیشه‌های روزمره	روابط تودرتو	دختر عاشق	موقعیت‌های مختلف	پریسا به عنلت گرانی لباس، از خرید منصرف می‌شود	بوتیک لباس	• اغراق در کلیشه‌های روزمره
		پسر ناخلف	(خیابان، پارتی...)			
		پسر خلف				
۳۱	۲۰۲۰	تمسخر محظوای سریال‌های ترکی				فیلم
• اغراق در کلیشه‌های روزمره	تجیه کردن خشونت اصرار و لفاظی	پریسا		بازیگوشی هنگام درس خواندن	سبتمبر ۲۰۲۰	فیلم ۳۲
		فروشنده				
۳۲	۲۰۲۰	۱۱ اکتبر				فیلم
• هجو خویشتن سرخوشی‌های تهی از معنا	بازیگوشی	پریسا		بازیگوشی هنگام درس خواندن	سبتمبر ۲۰۲۰	فیلم ۳۳
۳۳	۲۰۲۰	۲۷ سپتمبر				فیلم
• سرخوشی‌های تهی از معنا	در زدن خندیدن	پریسا		در زدن و باز نشدن درها و در آخر، زنگ زدن	سبتمبر ۲۰۲۰	فیلم ۳۴
۳۴	۲۰۲۰	۲۴ سپتمبر				فیلم
• چالش‌های مادر-فرزنده تناقض	فحاشی رفتار متناقض	مادر	خانه	مادر می‌خواهد جوجه‌ای که پریسا خریده را پس دهد، اما فروشنده چند جوجه دیگر به او می‌فروشد	سبتمبر ۲۰۲۰	فیلم ۳۵
	تسليم	پریسا				
۳۵	۲۰۲۰	۲۲ سپتمبر				فیلم
• سرخوشی‌های تهی از معنا	رفتارهای سرخوش نوجوانانه	پریسا	خانه	پریسا رفتارهای عجیب را به جای رفتارهای عادی، می‌سندد مثلاً آب خوردن از شیشه به جای لیوان	سبتمبر ۲۰۲۰	فیلم ۳۶
۳۶	۲۰۲۰	۱۹ سپتمبر				فیلم
• چالش‌های مادر-فرزنده	کارهای آشپزخانه فحاشی و خشونت	مادر	خانه	پریسا با مادر حرف می‌زند. لیوان از دست مادر می‌افتد و مادر عصبانی می‌شود	سبتمبر ۲۰۲۰	فیلم ۳۷
		صحبت با مادر				
۳۷	۲۰۲۰	۱۵ سپتمبر				فیلم

زمینه فانتزی آرتیفیکت				مشخصات آرتیفیکت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روایت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی فانتزی)
• هجو خویشتن • گونه‌بندی‌ها	پس زمینه دیجیتالی	هرچه تلاش می‌کند در نقاشی موفق نمی‌شود، ولی دوستش بدون تلاش موفق می‌شود	پریسا	تلash بی شعر نقاشی کشیدن	دوست	• چالش‌های مادر-فرزنده
۳۸	۱۳ سپتامبر ۲۰۲۰	فیلم	پدر	گیر دادن پاسخ منطقی	پریسا	• چالش‌های مادر-فرزنده
• هجو خویشتن	خانه	پدر بی مورد به پریسا یا گیر می‌دهد	پریسا جلوی زن همسایه خرابکاری می‌کند. پدر نیز بلاface خرابکاری می‌کند اما از پریسا عصبانی می‌شود	همسایه فحاشی مادر پریسا	تبختر خشونت تعزیز از پریسا خرابکاری	پریسا جلوی زن همسایه خرابکاری می‌کند. پدر نیز بلاface خرابکاری می‌کند اما از پریسا عصبانی می‌شود
۳۹	۱۰ سپتامبر ۲۰۲۰	فیلم	پدر	همسایه فحاشی مادر پریسا	تبختر خشونت تعزیز از پریسا خرابکاری	پریسا جلوی زن همسایه خرابکاری می‌کند. پدر نیز بلاface خرابکاری می‌کند اما از پریسا عصبانی می‌شود
• سرخوشی‌های تهی از معنا	خانه	مقایسه قبل و بعد از کنکور	پریسا به خاطر طولانی شدن تلفن مادر و دستشویی پدر، در انتظار کسب اجازه برای بیرون رفت، می‌میرد و کارآگاهان در پی کشف علت مرگ‌اند	پریسا	درس خواندن خشونت	درس خواندن مادر
۴۱	۶ سپتامبر ۲۰۲۰	فیلم	پریسا به خاطر طولانی شدن تلفن مادر و دستشویی پدر، در انتظار کسب اجازه برای بیرون رفت، می‌میرد و کارآگاهان در پی کشف علت مرگ‌اند	پریسا	درس خواندن خشونت	درس خواندن مادر
• چالش‌های والد-فرزنده	خانه	پریسا موهاش را کوتاه می‌کند و پشیمان می‌شود	پریسا به خاطر طولانی شدن تلفن مادر و دستشویی پدر، در انتظار کسب اجازه برای بیرون رفت، می‌میرد و کارآگاهان در پی کشف علت مرگ‌اند	آرایشگاه	کارآگاه	دلسوزی برای کارآگاه دلسوزی برای دستیار مرگ
۴۲	۳ سپتامبر ۲۰۲۰	فیلم	پریسا به خاطر طولانی شدن تلفن مادر و دستشویی پدر، در انتظار کسب اجازه برای بیرون رفت، می‌میرد و کارآگاهان در پی کشف علت مرگ‌اند	آرایشگاه	کارآگاه	دلسوزی برای کارآگاه دلسوزی برای دستیار مرگ
• سرخوشی‌های تهی از معنا	خانه	پریسا موهاش را کوتاه می‌کند و پشیمان می‌شود	پدر در کریخوانی فوتبال، پریسا را با اسلحه می‌کشد	آرایشگاه	پریسا	تماشای فوتبال گُری خواندن رفتار متناقض کشتن
۴۳	۳۱ اوت ۲۰۲۰	فیلم	پدر در کریخوانی فوتبال، پریسا را با اسلحه می‌کشد	آرایشگاه	پدر	تماشای فوتبال گُری خواندن رفتار متناقض کشتن
• چالش‌های والد-فرزنده بازنمایی	خانه	پدر در کریخوانی فوتبال، پریسا را با اسلحه می‌کشد	پدر			
۴۴	۲۵ اوت ۲۰۲۰	فیلم	پدر در کریخوانی فوتبال، پریسا را با اسلحه می‌کشد			

زمینه فانتزی آرتفیكت				مشخصات آرتفیكت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روايت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی (فانتزی)
						تناقض
				پریسا	تماشای فربال گُری خواندن	
• سرخوشی‌های تهی از معنا	هرچه مادر جارو می‌زند، مقداری خاک بیرون از خاک‌انداز می‌ماند	۲۰۲۰ اوت ۲۲	فیلم ۴۵	مادر	موquit های مختلف (خانه، پارک، دریا (...)	جارو کردن
						پرورشگاه
						تماشای تلویزیون سپردن پریسا به
• چالش‌های والد-فرزنده	پریسا صوت دوستش که پر از خرابکاری‌ها یش است را گوش می‌دهد و فکر می‌کند هنوز فری به گوشی وصل است. والدین می‌شوند و او را به پرورشگاه می‌سپارند	۲۰۲۰ اوت ۱۸	فیلم ۴۶	پدر	خانه	پرورشگاه
						پرسه‌زنی در گوشی
						سپردن پریسا به
• اغراق در کلیشه‌های روزمره	پریسا شب تا صبح در اینستاگرام پرسه‌گردی می‌کند و دیر می‌خوابد	۲۰۲۰ اوت ۱۶	فیلم ۴۷	پریسا	خانه	پرسه‌گردی در اینستاگرام
						در ک نکردن
						گشتن در گوشی
• چالش‌های والد-فرزنده	مادر گوشی پریسا را می‌گردد و آن را ضبط می‌کند تا به پدر نشان دهد	۲۰۲۰ اوت ۱۴	فیلم ۴۸	پریسا	خانه	پریسا
						تهدید
• سرخوشی‌های تهی از معنا هجو خویشتن	مشکلات چای خوردن در ماشین	۲۰۲۰ اوت ۱۳	فیلم ۴۹	ماشین	خانه	خای خواری
						پریسا
						به مادر
• اغراق در کلیشه‌های روزمره	بازنایی نوستالتی‌های کودکی	۲۰۲۰ اوت ۹	فیلم ۵۰	پریسا	خانه	سرخوشی‌های کودکانه
						سرخوشی‌های کودکانه

زمینه فانتزی آرتیفیکت				مشخصات آرتیفیکت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روایت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی فانتزی)
۵۱	۲۰۲۰ اوت	مادر به خاطر کرونا مدام به پریسا تذکر می‌دهد ولی خود برای شمارش پولی که از خود پرداز گرفته، انگشت خود را به دهان می‌زند	خیابان	پریسا	مادر	• چالش‌های والد-فرزندی • هجو خویشتن
		رفتار متناقض تذکر رفتار منطقی				
۵۲	۲۰۲۰ اوت	بازنمایی گیج بازی‌ها	خانه	پریسا	هجو خویشتن	• هجو خویشتن
۵۳	۲۰۲۰ اوت	مادر گما می‌کند پریسا صبح زود بیدار شده، حال آن که کل شب را بیدار بوده	خانه	پریسا	بیدار ماندن تا صبح	• چالش‌های والد-فرزندی • هجو خویشتن
		تمسخر خودش				
۵۴	۲۰۲۰ ژوئیه	پریسا خاطره‌ای تعریف می‌کند و شنونده اشتباه‌اً گمان می‌کند مراسم ازدواجش در گذشته بهم خورده	خانه	پریسا	هجو خویشتن	• هجو خویشتن
۵۵	۲۰۲۰ ژوئیه	پریسا و دوستش سر کراش مشترک دعوا می‌کنند	خیابان	پریسا	دعوا	• چالش‌های همالان
		رقص				
۵۶	۲۰۲۰ ژوئیه	پریسا با زحمت برای گردش با دوستان از خیابان مادر اجازه می‌گیرد	خانه	پریسا	تهدید	• چالش‌های والد-فرزندی
		گردش				
۵۷	۲۰۲۰ ژوئیه	هیولا می‌خواهد پریسا را اذیت کند، اما او زیر پتو می‌رود و هیولا منصرف می‌شود	خانه	پریسا	ترسیدن	• سرخوشی‌های تهی از معنا
۵۸	۲۰۲۰ ژوئیه	پریسا کراشش را خرابکاری	ماشین	پریسا	هجو خویشتن	• هجو خویشتن

زمینه فانتزی آرتفیکت				مشخصات آرتفیکت		
ردیف	تاریخ بارگذاری	روایت	موقعیت	شخصیت	کنش	مضمون کلی (فانتزی)
۵۸	۲۰۲۰	می‌بیند و خرابکاری می‌کند				• چالش‌های همالان
۵۹	۱۸ زوئیه ۲۰۲۰	مادر در جمع میهمانان خاطره‌ای تمسخرآمیز از پریسا تعریف می‌کند	خانه	مادر	تحقیر پریسا خشونت	• چالش‌های والد-فرزنده
					پریسا	خجالت کشیدن
۶۰	۱۵ زوئیه ۲۰۲۰	پریسا در میهمانی آرام از مادر سوالی می‌پرسد و مادر با صدای بلند، سؤال او را تکرار می‌کند و میهمان متوجه می‌شود	خانه	مادر	در ک نکردن فحاشی	• چالش‌های والد-فرزنده
					پریسا	خجالت کشیدن
				لبخند	میهمان	

۶-۴- مضامین اصلی فانتزی‌ها

با کاوش ۶۰ فیلم از صفحه پریسا پورمشکی، به شش فانتزی اصلی می‌رسیم:

الف. چالش‌های والد-فرزنده، مدرسه- دانش‌آموزی، همالانی

یکی از فانتزی‌های جذاب این صفحه، بازنمایی طنزگونه‌ی چالش‌های نوجوانان با والدین، با کادر مدرسه و با همالان و دوستان خود است. عدم مفاهمه و درک، عدم آزادی و استقلال، تخریب شخصیت، بی‌توجهی و بی‌مهری، بخشی از دغدغه‌های ذهنی نوجوانان در ارتباط با والدین و کادر مدرسه است که در این صفحه به آن پرداخته می‌شود. بازنمایی این موارد، باعث می‌شود نوجوانِ محصل از سویی با شخصیت اصلی روایت همذات‌پنداری کند و از سویی به خاطر اغراق طنزگونه‌ای که در روایت این آثار هست، به نوعی تخدیر ذهنی دست یابد که این هر دو جذاب است. به عنوان نمونه می‌توان به سرکوفت‌های دائمی والدین پریسا، گیر دادن به زمان ورود و خروج از منزل، نادیده گرفتن احساسات وی، مقایسه مستمر پریسا با دختر همسایه و... اشاره کرد. درواقع مخاطب

نوجوان، چالش‌های خود و والدینش را با این گونه بازنمایی‌ها انطباق می‌دهد و بخشی از زندگی خود را در فیلم‌های صفحه، می‌بیند و این انطباق و مفاهیمه برایش جذاب است. مخاطب از این که کسی عمیقاً او را می‌فهمد احساس آرامش می‌کند و می‌باید که جامعه قابل توجهی از همalan، در این نوع چالش‌ها با او شریک هستند.

ب. هجو خویشن

پوربلک با نمایش هجوآمیز از شخصیت خود، یعنی بازنمایی گیج‌بازی‌ها، طرد شدن‌ها، جدی گرفته نشدن‌ها و موارد دیگری که طنزگونه به شخصیت‌شن الصاق می‌کند، بر «همانندی و شباهتش با مخاطب عام» تأکید می‌کند و فانتزی نوجوان سرخورده در اجتماع و خانواده را بازنمایی می‌کند. هجو خویشن یا به عبارتی شوخی با خود، مولف‌های است که با گسترش فرهنگ سلبریتی اوج گرفته است. به گفته کشمور «مدونا یکی از نخستین سلبریتی‌هایی بود که خیلی زود فهمید رابطه میان رسانه و شهرت تغییر کرده است و تصمیم گرفت به جای آنکه یک لامبورگینی گران‌قیمت و دور از دسترس باشد یک هیوندای ارزان‌تر و قابل دسترس تر باشد» (کشمور، ۱۳۹۶: ۱۰۱).

ج. اغراق در کلیشه‌های روزمره

پوربلک در آثارش با بزرگنمایی اغراق‌آمیز از موضوعات بسیار ساده، دم‌دستی و آشنا برای مخاطب، جذابیت ایجاد می‌کند. «تماشای شبانه‌روزی سریال‌های عاشقانه و احساس پوچی پس از پایان سریال»، «تحقیر شدن فرزندان در میهمانی توسط مادران»، «دیدن یک دوست قدیمی در خیابان و تلاش برای مواجه نشدن با وی»، «خاکروبی با جارو و خاک‌انداز و همیشه باقی ماندن مقداری خاک‌روبی روی زمین»، «استفاده از پنج کنترل تلویزیون در کنار پدر» و ... بخشی از روزمرگی‌های متداول است که به صورت مبالغه‌آمیز در این صفحه بازنمایی می‌شود.

این نوع بازنمایی سطحی خالی از معنا، از دو جهت برای مخاطب جذاب است. اول این که موضوعات انتخابی بخشی از زندگی روزمره‌اش هستند که نسبت به آن‌ها بی‌توجه

بوده و به عبارت دیگر، در گیری‌های ذهنی فروخته‌ای هستند که غالباً فرد به زبان نمی‌آورد و به صورت نیمه‌آگاهانه با آن‌ها مواجه می‌شود و پرداختن به این بخش‌های مغفول زندگی، برای مخاطب جذابیت دارد. دوم این که دقیقاً به خاطر همین ویژگی ناگاهانه بودن این نوع افکار و رفتارها، فرد فکر می‌کند این موضوعات صرفاً اختصاص به خودش دارند و در نتیجه بازنمایی عمومی این موارد باعث می‌شود، مخاطب دیگران را نیز در این چالش‌های فردی که گاهای غیرمنطقی و تمسخر آمیز نیز هستند شریک بداند و این تسهیم معنا با دیگران برای وی جذابیت‌بخش است.

د. سرخوشی‌های تهی از معنا

بخش قابل توجهی از این صفحه به سرخوشی‌های دوران نوجوانی اختصاص دارد که همذات‌پنداری گروه سنی نوجوان را بر می‌انگیزد. نام‌گذاری بسیاری از استوری‌های صفحه با نام «دیوانگی»، نشان از همین سرخوشی است که برای مخاطب فضایی فارغ از دغدغه، چارچوب‌های اخلاقی، تفکر و معنا را رقم می‌زند. این صفحه همچون بسیاری دیگر از صفحات فان‌مجازی، با تزریق سرخوشی کاذب، مخاطب را برای مدتی هرچند کوتاه غرق در یک نشیگی اعتیاد‌گونه می‌کند و از این راه عامه مخاطبان نوجوان را به خود جذب می‌کند.

در پست‌های این صفحه و یا استوری‌ها که معمولاً کمتر از ۱۵ ثانیه طول می‌کشد و از نظر معنایی نازل‌تر از پست‌های است، سرخوشی‌های روزمره یک نوجوان را می‌ینیم که با هر مسئله کوچکی می‌تواند بخندد و مخاطب را همچون یک رفیق مجازی بخنداند، درست شبیه به گروه‌های دوستی نوجوانان که در دوره‌هی خود بدون هیچ تلاش خارق‌العاده‌ای، صرفاً با طنزهای ساده و ایما و اشاره‌های خنده‌دار، تهییج می‌شوند. به عنوان مثال می‌توان به این موارد اشاره کرد: باد کردن بادکنک قدیمی فاسد و ترکیدن آن، دوبله شخصیت‌های سینمایی یا سریالی، تغییر چهره با انواع فیلترها و یا بیان جملاتی که امور معمولی را به شیوه‌ای غیرمعمولی بیان می‌کند، مانند «امروز خواستم به کارهای عقب مونده‌ام برسم ولی دیدم اونا عقبن، اونا باید بهم برسن»، «زندگی فقط اونجاست که گوشی‌ت فول شارژ میشه

و می‌توانی اونوری بخوابی، «می‌گن خدا خر و شناخت و بهش شاخ نداد. پس چرا به سوسک بال داد؟ ولی به من که اشرف مخلوقاتم بال نداد؟».

محتوای پست‌ها نیز در بخش قبل توضیح داده شد. این ساده‌انگاری مفهومی و هنر نازل، نه منحصر به این صفحه بلکه شاخصه هنر اینفلوئنسرهای مجازی است که صرف‌آفرینی بستر زیبایی‌شناسی پست‌مدرن قابل تحلیل‌اند. لذت مخاطب از استغراق پوچ در این نوع صفحات، نشأت گرفته از فرهنگ جهانی است که در آن زیست می‌کند.

۵. بازنمایی تناقض

پرداخت تناقض‌ها، شکست ساختارهای آشنا و بر عکس کردن کلیشه‌های فرهنگی رایج، از دیگر فانتزی‌های این صفحه است. بازنمایی شخصیت مادر با همان پوشش همیشگی، در کاراکتر تک‌تیراندازی که در جنگ برای شستن ظرف‌های مهمانی، از بالای پشت‌بام با سلاح دوربرد، مهمان را می‌کشد، نوعی از تناقض‌گویی طنزآمیز در این صفحه است. تقلید رقص از شخصیت‌های اینستاگرامی، توسط شخصت مادر با پوشش بخصوصش یعنی چادر، روسربند و پیش‌بند ظرف‌شویی از دیگر نمونه‌های است. این نوع ساختار‌سکنی و شوخی با نسلی که چندان در فضای مجازی حضور فعالی ندارند، به کارگیری همان نقیضه و هزلی است که اسمیت در زیبایی‌شناسی پست‌مدرن به آن اشاره می‌کند.

و. گونه‌بندی‌ها

در این صفحه، شاهد گونه‌بندی مسائل مختلف اجتماعی هستیم. گونه‌بندی‌های خلاقانه، تکنیکی جذاب است که در بسیاری از استندآپ‌کمدی‌ها استفاده می‌شود. بازنمایی انواع دانش‌آموز، انواع مدل حرف زدن، انواع معلم، انواع خواب دیدن و ... از نمونه‌های گونه‌بندی در این صفحه است.

گونه‌بندی‌های اجتماعی همچون کلیشه‌های روزمره، از دو جهت برای مخاطب جذابیت دارد: اول این که این گونه‌بندی‌ها از موضوعات آشنا برای مخاطب انتخاب می‌شود و از سوی دیگر، ارائه طبقه‌بندی طنزگونه از موضوعات آشنا مانند انواع ارتباطات

یا موقعیت‌های انسانی، می‌تواند برای مخاطب جذابیت داشته باشد.

۶-۵-فانتزی محوری: نوجوان سرخورده؛ سرخوشی‌های لحظه‌ای

با در نظر گفتن بسامد هریک از مضامین، شخصیت‌ها و موقعیت‌ها که در جدول ذیل آمده است به نتایج قابل تأملی می‌رسیم. همان‌طور که در جدول شماره ۲ آمده است، «چالش‌های والد-فرزنده» و «هجو خویشتن» از پر تکرارترین مضامین صفحه است. پریسا، مادر، پدر و کادر مدرسه نیز به ترتیب، پر تکرارترین شخصیت آریفکت‌ها هستند. خانه در موقعیت‌های مختلف، بیشتر از بقیه تکرار شده است.

جدول ۲ (سامد زمینه فانتزی صفحه پوربلک)

همان طور که مشاهده می شود، چالش با والدین پرسامدترین فانتزی صفحه است، چنانچه که شخصیت پریسا، مادر و پدر و همچنین موقعیت خانه پرسامدترین زمینه ها هستند. چالشی که در این رابطه وجود دارد، انکار، تحقیر و نادیده انگاشته شدن نوجوان توسط نسل قبل است که نوعی سرخوردگی را به دنبال آورده است. سرخوردگی از ارتباط خواشایند با نسل پیشین و نوعی اعتراض به چارچوب های معمول خانوادگی و اجتماعی؛ اما آیا پوربلک برای اثبات شخصیت مستقل نوجوان، مخاطب را به کشی عاقلانه دعوت می کند؟ پاسخ منفی است. هجو خویشن و پذیرفتن سرخوردگی، تنها کنشی است که ناخودآگاه پیشنهاد شده است. هجو خویشن به این معنی است که خود نوجوان نیز انکار و تحقیر نسبت به شخصیت خود را پذیرفته و در مرتبه ای بالاتر، خود نیز خویشن را هجو

می‌کند. راه حل برونو رفت از این‌همه انکار، «سرخوشی» است. طنزهای تهی از معنا و بامزگی‌های پوج، راه‌هایی است برای سرخوشی‌های لحظه‌ای جهت گریز از واقعیت زندگی و فرار از یک اقدام اصلاح‌طلبانه؛ به عبارت دیگر: حالا که در ک نمی‌شوی، نیاز به تلاش نیست، مرا مصرف کن و همین چند دقیقه را لذت ببرا!

جمع‌بندی

زیبایی‌شناسی پست‌مدرن، زیبایی‌شناسی فروکاهنده و تقلیل‌گرایانه است که به‌نوعی منطق فرهنگی نظام سرمایه‌داری است. آثار پست‌مدرن سعی دارند با ایجاد سرخوشی‌های لحظه‌ای نازل، راه گریزی باشند از فشاری که نظام سرمایه‌داری بر جامعه وارد می‌کند. به گفته استریناتی «آرامش و فرجهای که این آثار به مردم می‌دهد باعث می‌شود آن‌ها واقعیت سخت و دردناک زندگی در یک جامعه سرمایه‌داری را پذیرند. این گونه آثار مردم را از مقاومت در برابر نظام سرمایه‌داری و تلاش برای ساختن جامعه متفاوتی که در آن می‌توانند آزاد، شاد و راضی باشند باز می‌دارد» (استریناتی، ۱۳۹۲: ۱۰۲).

سلبریتی‌ها، میکروسفلبریتی‌ها، میکروبلاگرها و حتی افراد کم‌شهرتی که هنوز به‌طور کامل در زمرة میکروسفلبریتی‌ها وارد نشده‌اند، همگی در چارچوب فرهنگ شهرت و خودبرنده‌نگ در پی ایجاد همین سرخوشی‌های لحظه‌ای هستند و می‌توان گفت خودآگاه یا ناخودآگاه بازوهای هتری و رسانه‌ای نظام سرمایه‌داری محسوب می‌شوند. بازوهایی پرقدرت و جذاب برای کنترل نارضایتی طبقات نابرابر اجتماعی و تزریق سرخوشی‌های نازل. مخاطبین این آثار به گفته‌ی آدرنو «کم کم نسبت به واقعیت بی‌تفاوت می‌شوند و در عوض توجه خود را به نوعی سرگرمی که نیازی به توجه زیاد ندارد معطوف می‌کند» (Adorno, 1961: 309-310).

می‌توان گفت این نوع صفحات که با ذائقه مخاطب تقلیل‌یافته‌ی عصر جدید ساخته دارد کاملاً مبتنی بر مبانی فکری عصری است که در آن قرار داریم. در لحظه زندگی کردن، شاد بودن‌های مقطوعی، زندگی را به سخره گرفتن، چشم‌پوشی از مفاهیم والا و حالی بودن از معانی انسانی منطبق بر خلیفه‌الله‌ی، زیربنای فکری عصر پس‌امدرن است که

در هنر و فرهنگ جوامع، سرریز شده و نشانه‌های آن را در پدیده‌هایی همچون صفحات اینستاگرامی می‌بینیم.

در عصر رسانه‌ای نمایشی، نوجوان‌های بسیاری به امید «دیده شدن» و تبدیل شدن به قهرمان و سالبریتی مجازی، وارد فضای مجازی شده و به تولید آثار کم‌کیفیت مشغول شده‌اند. آثاری که از ممیزی‌های فرمی و محتوایی سخت‌گیرانه‌ی رسانه‌های مدرن مثل صداوسیما یا سینما بی‌نیازند و بدون هزینه‌ی قابل توجه، تخصص کافی یا صرف زمان طولانی تولید می‌شوند و بی‌واسطه‌ی مجوزهای اکران، در دست مخاطب قرار می‌گیرند و بازخورد مخاطب را مستقیم و بی‌فوت وقت به سازنده اثر منتقل می‌کنند.

با تحلیل یکی از صفحات شاخص تینیجری در اینستاگرام و بررسی بسیاری از صفحات مشابه، به این نتیجه می‌رسیم که میکروسالبریتی‌های نوجوان هرچند از آزادی‌های فضای مجازی و عبور از خط قرمزهای اجتماعی بهره‌مندند، اما از نظر ذهنی، دچار نوعی سرخوردگی خانوادگی-اجتماعی هستند که سعی دارند با رفتاری فرافکنانه یعنی نمایش سرخوشی‌های سطحی لحظه‌ای و کنش‌های کودکسان بر این سرخوردگی سرپوش بگذارند.

یکی از راه‌های مهم تعامل با نوجوان عصر پست‌مدرن، ارجاع وی به ارزش‌های ملی است. شناساندن قهرمان‌های حقیقی اثرگذار در جامعه ایرانی که به حق، توانمندی رقابت با سالبریتی‌های پوچ‌گرای عصر پست‌مدرن را دارند، می‌تواند گام موثری در کاهش سرخوردگی نوجوان ایرانی و هدایت وی به سمت کنش‌های مؤثر فردی و اجتماعی باشد.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

ORCID

Hafize Mahdiyan

<https://orcid.org/0009-0003-6482-6071>

منابع

- آبیدین، کریستال (۱۳۹۸) سلبریتی‌های اینترنتی؛ فهم شهرت آنلاین، ترجمه احسان شاه‌قاسمی، تهران: سوره مهر.
- احمدی، محمد (۱۳۹۷) رتوریک از نظریه تا نقد، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- (۱۳۹۸) فانتزی شاه قهرمان ملی، قهرمان دینی: شیوه‌ای برای برقراری ارتباط با دربار در شعر مدیحه سرایان قرن پنجم و ششم.
- استریناتی، دومینیک (۱۳۹۲) نظریه‌های فرهنگ عامه، ترجمه ثریا پاکنظر، تهران: گام نو.
- اسمیت، فلیپ (۱۳۸۳) درآمدی بر نظریه فرهنگی، ترجمه حسن پویان، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- بانکی‌زاده، زهرا (۱۳۸۱) پست‌مدرن و عوامل مؤثر در شکل‌گیری آن از نظر جامعه‌شناسی، نشریه هنر، شماره ۶۴، صص ۱۱۶-۱۴۵.
- بزرگی، حوریه (۱۴۰۰) رساله دکتری صورت‌بندی مفهومی فرهنگ سلبریتی در ایران، رشته فرهنگ و ارتباطات، دانشگاه باقرالعلوم.
- جیمسون، فردیک (۱۳۷۹) منطق فرهنگی سرمایه‌داری متأخر، ترجمه مجید محمدی، تهران: هرمس.
- چهارسوقی امین، تینا و علی اصغر سلطانی و محمدجواد حجازی (۱۳۹۸) رتوریک سیاسی و الگویابی پارلمانی در نظریه‌های عمومی فراسیون امید و ولایت، جستارهای زبانی، شماره ۳، صص ۲۱۳-۲۳۹.
- رابرسن، آدام (۱۳۸۶) فردیک جیمسون، ترجمه و حید ولی زاده، تهران: نی.
- راودراد، اعظم و مرضیه خلقی (۱۴۰۰) گونه‌شناسی اطلاعات غلط متنی-ویدئویی در رسانه‌های اجتماعی، رسانه، شماره ۱، صص ۵-۲۷.
- صابری، رضا (۱۳۱۰) معنا و مبانی پست‌مدرنیسم در هنر و معماری امروز، هنرهای تجسمی، شماره ۱۱، صص ۱۱۵-۱۱۷.
- کشمور آلیس (۱۳۹۶) فرهنگ شهرت، ترجمه احسان شاه‌قاسمی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.

منتظر قائم، مهدی و محمدحسن یادگاری (۱۳۹۵) ارائه مدل مفهومی-نظری خوانش رتوریک

انتقادی، فصلنامه جامعه، فرهنگ، رسانه، شماره ۱۸، صص ۲۲-۹.

مهدیزاده، محمدمهدی (۱۳۸۹) نظریه‌های رسانه: اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی، تهران:

همشهری.

مهرتابار، نسیم (۱۳۱۰) پست‌مدرنیسم، هنرهای تجسمی، شماره ۱۲، صص ۳۶-۳۹.

References [In Persian]

- Adorno, T (1961) *The Culture Industry*, London, Routledge.
- Ahmadi, M (2017) *Rhetoric from Theory to Criticism*, Tehran: Research Institute of Humanities and Cultural Studies.
- Ahmadi, M (2018) *The fantasy of the king*, the national hero, the religious hero: a way to communicate with the court in the poetry of the poets of the 5th and 6th centuries.
- Bankizadeh, Z (2014) Postmodernism and the effective factors in its formation from the point of view of sociology, *Art Journal*, 64, 116-145.
- Baudrillard, J. (1985) *The ecstasy of communication*, in H. Foster (ed). *Postmodern Culture*. London: Pluto Press: 126-34
- Borman, Ernest G (1972) Fantasy and Rhetorical Vision: The Rhetorical Criticism of Social Reality, *Quarterly Journal of Speech*. 58. 396-407.
- Bozorg, H (1400) *conceptual formulation of celebrity culture*, Qom: Bagheral Uloom University.
- Chaharsoghi Amin, T. Soltani, AA and Hijazi MJ (2018) Political rhetoric and parliamentary modeling in the public speeches of Omid and Velayat Fraction, *Language Related Research*, 3, 213-239.
- Driessens, Olivier (2018) *Celebrity in the age of global communication networks* in: Anthony Elliott, *Routledge Handbook of Celebrity Studies*, London: Routledge.
- Foss, s. k (2017). *Rhetorical criticism: Exploration and practice*. Waveland Press.
- Hart, R. P & Daughton (2015) Modern rhetorical Criticism Routledge.
- Harvey, D (1989) *The Condition of Postmodernity*, Oxford, Basil Blackwell
- Ilie, C (2008) Rhetoric and Language. In Wolfgang Donsbach (ED): The International Encyclopedia of Communication. Singapore: Blackwell Publishing.
- Jameson, Fredric (1948) *Postmodernism or the Culture Logic of Late Capitalism*, New Left Review 46, 53-92
- Laughey, Dan (2007) *Key Themes in Media Theory*, McGraw-Hill Education (UK).

- Mahdizadeh, Mohammad Mahdi (1389) *Media Theories: Popular Thoughts and Critical Perspectives*, Tehran: Hamshahri.
- Marshall, P.David (2010) *The promotion and presentation of the self: celebrity as marker of presentational media*, Volume 1, Oxon, England: Routledge
- Mehrtbar, Nasim (2010) Postmodernism, *visual arts*, 12, 36-39.
- Montazer Qaim, Mehdi and Mohammad Hasan Yadgari (2015) Presenting a conceptual-theoretical model of critical rhetoric reading, *Society, Culture, Media*, 18, 9-22.
- Olson Lester c., Finnegan Cara A (2008). *Hope Diane S, Visual Rhetoric – A Reader in Communication And American Culture*, Los Angles& London& New Delhi& Singapore: Sage.
- Ravadrad, A. Khelkhati, M (1400) Typology of text-video misinformation in social media, *Media*, 1, 5-27.
- Saberi, R (2008) The meaning and Basics of postmodernism in today's art and architecture, *Visual Arts*, 11, 115-117.

استناد به این مقاله: مهدیان، حفیظه. (۱۴۰۲). زیبایی‌شناسی پست‌مدرن و میکروسالبریتی‌های نوجوان (تحلیل رטורیک فانتزی «نوجوان سرخورده: سرخوشی در لحظه» در صفحه اینستاگرام pootorblack)، *فصلنامه مطالعات رسانه‌های نوین*، ۹(۳۶)، ۱۴۱-۱۸۶. DOI: 10.22054/nms.2022.63661.1275

New Media Studies is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License..